

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddetek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 3493.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga št. 78.180,
Vina št. 105.241.

JUTRO

Naročnina: ena mesečno Din 25.—
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 9. Tel. št. 100.Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Piccard o svojem vzletu

**Prve izjave drznega znanstvenika po srečnem pristan-
ku — Dosežena višina še ni točno ugotovljena — Kako
je balon pristal**

Milan, 19. avgusta. d. Malo gornje itali-
janske mestice Desenzano je postalo pre-
ko noči po vsem svetu znano. Odkar se
je sredi nastanil v mestu prof. Piccard s
svojim spremljevalcem Cosynsom, je De-
senzano cilj ne samo mnogih radovedne-
žev, marveč tudi cilj zastopnikov svetov-
nega tiska. V teku današnjega dne se je
zbralo v mestu nad 150 novinarjev, ki za-
stopajo tisk vsega sveta. Priprosti hotel,
v katerem se je nastanil prof. Piccard, je
ves dan oblegala večstožglava množica,
novinarji pa so neprestano na preži, da bi
ujeli vsaj kako kratko izjavo »junaka zrač-
nih višav«, kakor nazivajo prof. Piccarda.
Kljub veliki trutjenosti je prof. Piccard, ki
se zaveda, da gre velik del zaslug za to,
da mu je bil omogočen drugi polet v stra-
tosfero, baš tisku, je še sredi takoj potem,
ko je spravljen na varno balon in aparate,
sprejel novinarje in jim podal krajšo izjavo
o svojem poletu. Med drugim je dejal:

»O znanstvenem uspehu svojega poleta v
stratosfero, vam za enkrat ne morem po-
dati točnejših podatkov. Rečem lahko samo
toliko, da je polet popolnoma uspel in da
sem rešil mnogo problemov, ki so ostali
po mojem prvem poletu še nerešeni. Ves
čas poleta je vladalo idealno vreme. Apa-
rati so funkcionirali izborni in napravili
sem dragocena odkritja, ki jih bo mogoče
točneje označiti šele po končani proučitvi
in po proračunanju raznih znanstvenih
problemov. Do 10.000 m je bila orientacija
zaradi jasnega vremena izborna. Dvigali
smo se zelo naglo, tako da smo dosegli v
krajšem času mnogo večjo višino, kakor
pri prvem poletu. Že v par urah smo do-
segli stratosfero in v štirih urah smo do-
segli maksimalno višino, ki pa je ne morem
točno fiksirati, ker ne vem ali so zaradi
mrza aparati še tudi v tej višini beležili
točno ali ne. Vsekakor pa smo dosegli vi-
šino nad 17.000 m, torej mnogo več, kakor
pri prvem poletu.

Največje težave je povzročil silen mraz,
ki se je občutil že v višini 8000 m in se je
vedno bolj stopnjeval, tako da naju je po-
stalo že strah, da bova zmrznila. Najnižja
temperatura izven gondole je znašala 55
stopenj, v gondoli sami pa smo zabeležili
26 stopenj pod ničlo. Nad 10.000 m je bila
orientacija zelo težavna. Zemlja je začela
prekrižati megla, tako da nisva videla ne

gorovja ne dolin. Edina orientacijska ofo-
ra so bila jezera in morja, ki so se leske-
tala v soncu. Ko sem spoznal, da se naha-
jamo nad globino Gardskega jezera, sem se
odločil za pristanek. Obstoja je namreč
nevarnost, da nas zanese zračni tok nad
Jadransko morje, kjer bi bil pristanek vse-
kakor bolj težaven, če že ne nevaren.

Podrobnosti o pristanku

Profesor Piccard se je spustil 15 km juž-
no od utrdb Peschiere v bližini zgodovins-
kega bojišča pri Solferinu. Prvotno je
hotel pristati blizu neke osamljene kmeč-
ke hiše. Kmečki delavci, ki so bili na po-
lju, se sploščka iz bojazni niso hoteli pri-
bližati balonu. Še le na Piccardove klice
so pristopili in prišli za vrvi. Kljub temu
pa se je balon zopet dvignil, dokler ni konč-
no pristal na pobočju bližnjega hriba. Ker
pa je bilo pobočje precej strmo, se je
okrogla gondola zakotalila po njem na-
vzdol. Po petih obratih se je ustavila v
nekem grmovju. Tedaj so kmetje na Pic-
cardov poziv pričrtili balon z vrvmi na
bližnja drevesa. Oba letalca sta izstopila
iz gondole.

Piccardov balon sta opazili tudi dve ita-
lijanski letali. Letali sta se balonu pribli-
žali in ga spremljali, doker ni pristal. Te-
daj pa je eno izmed njih v naglici krenilo
proti Desenzanu, da alarmira tamkajšnje
vojaško posadko. Uro pozneje je prihi-
tel Piccardu na pomoč četa vojakov z le-
talskimi častniki in tovornimi avtomobi-
li. Prišli so spravljati material, gondo-
lo in balon na avtomobile. To delo je tra-
jalo celih pet ur.

Prof. Piccard se je nato odpeljal v
spremstvu letalskih oficirjev v Desenzano,
kjer mu je bil prirejen svečan sprejem.
Ko je spravljen na varno vse aparate, je ta-
koj legel k počitku. Vso noč je spal trdno
in je vstal šele danes dopoldne ob 10.

Kako visoko je bil balon

Curij, 19. avgusta. d. V znanstvenih kro-
gih vlada največje zanimanje za vprašanje,
kako višina je prav dosegel Piccard. Apa-
rati so zabeležili višino 16.500 in 16.700
metrov. Piccard sam misli, da je bil mnogo
višje. Točno se bo dalo to ugotoviti šele po
natančnem pregledu aparatov in po stro-
kovni ugotovitvi, da so aparati tudi v viši-
ni funkcionirali brezhibno. Ni namreč iz-
ključeno, da so aparati za merjenje višine
zaradi nepričakovane nizke temperature za-
časno odpovedali.

Dramatična borba za en glas

**Pestra usoda pogodbe o m ednarodnem posojilu Av-
striji — Bolezen kot rešiteljica vlade**

Dunaj, 19. avgusta. s. Lausanska po-
godba o posojilu povzroča v avstrijski po-
litiki še vedno zelo žudne razmere. Danes
dopoldne je dal oboje velenjski poslanec
Winzel po nekem svojem prijatelju iz-
javiti, da se odreka svojemu mandatu. Za
odpoved je imela za vlado katastrofalne
posledice, ker Winzl v času svoje bolezni
sploh ni izvrševal mandata in je s tem re-
šil vlado poraza.

V popoldanskih urah je danes obravnaval
lausansko pogodbo zvezni svet, ki je skle-
nil, da jo bo vrnil narodnemu svetu, tako
da se bo moralo tamkaj znova vršiti glosa-
vanje. V vladnih krogih si niso znali po-
magati, ker je bil med tem že v poklican
nadomestnik za poslanca Winzla, ki bil
glasoval proti pogodbi in s tem vrnil vlado.
V večernih urah pa je prišla v parlament
brzojavka obojelega poslanca Winzla, da
preklicuje svojo odpoved na mandat. Se-
daj je situacija taka, da se je poslanec
Winzl ponovnega glasovanja o lausanski
pogodbi ne bo udeležil ter bo tako vladi
omogočil ugodno rešitev pogodbe.

Brzojavka, s katero je Winzl svojo od-
poved preklical, je bila naslovljena sekci-
skemu šefu Zihlažu, ki je odšel z njo k

zveznemu kancelarju dr. Dollfussu. Pri
njem je bil slučajno navzoč velenjski po-
slanec Prodingner, ki je Zihlažu iztrgal br-
zojavko iz rok ter hotel oditi iz kancelar-
jeve pisarne. Dr. Dollfuss je pozval poslan-
ca Prodingerja, naj brzojavko vrne, ker ni
njegov, ter ga obenem opozoril na nepri-
stojnost njegovega vedenja. Poslanec Pro-
dingner pa se ni dal pregovoriti, temveč je
odšel z brzojavko v velenjski klub, kjer
je je dal prepisati ter jo je šele nato vrnil
kancelarju dr. Dollfussu. S tem incidentom
se bo po vsej priliki bavil še parlament.

Dunaj, 19. avgusta. AA. Zvezni svet je
danes razpravljal o lausanskem protokolu
in ga odklonil.

Upokojeni general Koerner je v imenu
socialnih demokratov protestiral proti spre-
jemu tega protokola, ker ogroža svobodno
akcijo Avstrije v zunanji politiki, zlasti pa
njene bodoče odnose z Nemčijo. Protokol
pomeni za Avstrijo novo nadzorstvo in-
ozemstva in prinaša avstrijskemu gospodar-
stvu nova bremena in omejitve. Govornik
je zatem napadel predsednika narodne ban-
ke, češ da je s svojo deflacijsko politiko
povzročil podražitev življenja.

Iz Španije

Madrid, 19. avgusta. AA. Zbornica je
sprejela z 262 proti 14 glasovom razlastit-
ni zakon. Pod zakon bodo spadela velepo-
sestva vseh, ki so zapleteni v pravkar potla-
čeni monarhistični upor.

Francoski manevri v odgovor italijanskim

Pariz, 19. avgusta. d. Francoski tisk se še
vedno obirno bavi z nedavnimi pomorski-
mi manevri italijanske vojne mornarice,
ki so se vršili pod predpostavko napada na
francoske vojaške transporte iz Afrike v
Evropo. »Tempe« doznava, da se bavi sedaj
vlada z načrtom velikih francoskih pomor-
skih manevrov, da bi na ta način zabri-
sala vtis, ki so ga napravili v Franciji ita-
lijanski manevri. Pri teh manevrih bo šlo
pred vsem za to, da se dokaže, ali je fran-
coska mornarica dovolj močna, da zavaruje
francoske transporte iz Severne Afrike
ali tja. List obenem doznava, da se bo po
ljudu teh manevrov odločilo, ali naj se
francoska mornarica in zračno brodogo-
je v Sredozemskem morju pomnoži. Bržkone
bo mornariški minister že na oktobrskem
zasedanju zbornice postavil predlog za gra-
dno modernih križark in vodnih letal.

Smrt nemškega admirala

Göttingen, 19. avgusta. AA. Bivši nem-
ški admiral Zenker je umrl v 62. letu.

NEMŠKA TAKTIKA V VPRAŠANJU RAZOROŽITVE

**Ozadje nemške zahteve po enakopravnosti v oboroževanju — Vzbu-
jeno nezaupanje Anglije — Vesti o direktnih pogajanjih med Nem-
čijo in Francijo — Konferenca nemških diplomatov**

Pariz, 19. avgusta. r. Že ob priliki se-
stanka svetovne razorožitvene konference
je Nemčija, podpirana od Italije, zahteva-
la, naj se v smislu versajske mirovne po-
godbe tudi države zmagovalke, ki so jo pod-
pisale, razorožijo v enaki meri, kakor je
to pogodba določila za Nemčijo. V teku
nadaljnjih pogajanj je nemška delegacija
povsem konkretno predlagala, naj se 8
odstavkov versajske mirovne pogodbe, ki
določa razorožitev Nemčije, enostavno čr-
ta. S tem bi bila Nemčija dosegla svoj
uspeh. Prvič bi se ji priznala pravica ob-
oroževanja, na drugi strani pa bi pomnilo
to začetek revizije mirovni pogodbi, ker
bi bilo s tem kršeno načelo nedotakljivosti
mirovni pogodbe. Nemčija je za doseg
tega cilja prišla celo z grožnjo, da bo izsto-
pila iz Društva narodov. Italija je to njeno
grožnjo takoj podprla. Ob takem položaju
so se delegacije razšle z razorožitvene
konference, prispuščajoč predsedništvu, da
začeto prouči do prihodnjega plenarnega
sestanka konference, ki se bo vršil meseca
septembra.

To postopanje Nemčije je naravno nale-
telo na dokaj odločen odpor Francije, pa
tudi v angleških krogih, ki so bili sploščka
dokaj na strani Nemčije, so postali neza-
upljivi. »Echo de Paris« poroča, da je to
vprašanje sedaj predmet vestnega prouče-
vanja v angleškem zunanem in vojnem
ministrstvu. Anglija pa še ni zavzela svo-
jega stališča. Na eni strani želi Anglija,
da bi se upoštevale upravičene želje in
zahteve Nemčije, da bi se na ta način do-
seglo kar največje zblizanje, na drugi
strani pa opozarja zlasti angleška admi-
ralita na nevarnost sprejetja nemškega
stališča, ker bi se s tem ustvaril prece-

denčen primer, ki bi znal pozneje Angliji
zelo škodovati. Če bi se Nemčiji priznala
enakopravnost v oboroževanju na kopnem,
ni nobenega dvoma, da bi šla takoj dalje
in bo zahtevala enake pravice tudi glede
oboroževanja na morju.

»Journal« izraža sum, da Amerika skri-
vaj podpira nemške težnje, hoteč na ta
način izvajati pritisk na Francijo in jo
prisiliti h kompromisu glede Hoovervega
razorožitvenega predloga. V tej dvojni
ofenzivi, pravi list dalje, Franciji ne bo
preostajalo drugega, kakor čimprej vpra-
šanje kršitve razorožitvenih pogo-
bov, ne pogodbe s strani Nemčije. Ministrski
predsednik Herriot ima v rokah spise in
dokaze, ki zares niso samo prazne besede.
(List namiguje tu očitno na ugotovitve
angleške tajne službe, da pripravljajo
Nemci napad na Poljsko. Op. ur.)

Zadnje dni so se razširile v diplomatskih
krogih govorice, da se pripravljajo direk-
tna diplomatska pogajanja med Nemčijo in
Francijo v vprašanju enakopravnosti Nem-
čije glede oboroževanja. Povod za te vesti
je dala sklicana konferenca nemških diplo-
matov, na kateri se bodo točno določile
smernice bodoče nemške diplomatske akci-
je v skladu z novimi smernicami nemške
zunanje politike. Iz nemških krogov ozna-
čujejo te vesti sicer za preuranjene, ven-
dar pa naglašajo, da Francija ne bi smela
odklanjati tozadevnih pogajanj. V franco-
skih vladnih krogih to priznavajo, nagla-
šajo pa, da bodo merodajna za Francijo v
tem pogledu naslednja načela: 1. Nemčija
mora pristati na to, da se vojaško organi-
zirane in oborožene zasebne organizacije
vračunajo v efektivno oboroženo silo Nem-
čije; 2. Nemčija in Francija se v bodoče

glede svojega efektivnega stanja na polju
oborožitve podredita strogi mednarodni
kontroli.

Bližnja bodočnost bo pokazala ali je
Nemčiji v resnici za to, da se doseže stvar-
na razorožitev, ali pa je njen cilj samo ro-
vo oboroževalno tekmovalstvo s Francijo, ki
živo spominja na revanšistični duh. Ki se v
zadnjem času vse bolj javno kaže naš v
onih krogih, ki sedaj odločajo v Nemčiji.

Mussolinijevo svetovno naziranje

New York, 19. avgusta. d. Italijanski mi-
nistrski predsednik Mussolini je dal zastop-
niku agencije »New York American« izja-
vo, v kateri pravi med drugim, da mu nje-
govo svetovno naziranje ne dopušča, da bi
verjel v večni mir med narodi, vendar pa s
tem noče reči, da ne bi storil vse, kar je
v njegovi moči, da se svetovni mir ohrani.
Zato pa je neobhodno potrebna razorožitev.
Italija si že leta in leta prizadeva, da bi iz-
silila splošno razorožitev. Če pa se bo izka-
zalo, da tega vprašanja ni mogoče dovolj
rešiti, potem je nova vojna neizbežna in ta
vojna bo pomenila pogin sedanje civilizaci-
cije.

V nadaljnji izjavi se je Mussolini dotek-
nil položaja v Zedinjenih državah in na-
glasil, da Amerika ne potrebuje nobenega
Mussolinija, marveč bo že sama našla rešit-
stva in pota, da obvlada sedanjo gospo-
darsko krizo. Eno pa misli, da je nepobitna
resnica, da se namreč bliža kapitalizem svo-
jemu neslavnemu koncu prav tako, kakor
reparacije in vojni dolгови. S to mislijo se
bo morala tudi ameriška javnost polagoma
sprijazniti.

Smrt soproge poljskega predsednika

Varšava, 19. avgusta. AA. PAT poroča:
Ga. Mihalina Moszicka, soproga predse-
dnika poljske republike, ki je sredi umrla
v 60. letu starosti, je podlegla raku. Gos-
pa Moszicka je aktivno sodelovala v
poljskem narodnem gibanju ter je zavze-
mala vodilno mesto v mnogih človekoljub-
nih akcijah. Njeno truplo se danes pre-
pelje iz Spale, letnega bivališča predse-
dnika republike, v Varšavo. Katafalk bo
postavljen v varšavskem dvorcu, kjer bo
varšavskemu meščanstvu dovoljen pristop
h katafalku, da pokojnici izkaže posled-
njo čast. Pogreb se bo vršil v Varšavi.

Zagonetka pariškega umorjenca

Dunaj, 19. avgusta. AA. »Extrablatt« pri-
občuje podrobnosti o dozdnevem bourbons-
kem princu Edgariju, ki ga je v Parizu
umorila njegova prijateljica. Dunajska po-
licija ima o njem podatke od 14. septembra
1910. Hotelski agentje so tedaj opozorili
policijo na človeka, ki je živel razkošno,
hodil v nočne lokale in se izdajal za člana
habsburške rodbine. Ko ga je hotela du-
najska policija prijeti, da bi ugotovila nje-
govo identiteto, je odpotoval v Italijo. Poli-
cija je bila tedaj mnemja, da ne gre za
bourbonskega princa. Sedaj je dunajska
policija zahtevala od pariške pristni odti-
sek, da ugotovi kdo se skriva za dozdev-
nim bourbonskim princem Edgarijem.

Visok muslimanski dostojanstvenik v Sarajevu

Sarajevo, 19. avgusta. d. Danes popol-
dne je prispel z avtomobilom v Sarajevo
delegat sirske-palestinske komisije in za-
stopnik stalne komisije maloazijskih držav
pri Društvu narodov Emir Sekib Arflan
bej. V Sarajevu ga je sprejelo »Krog 2« ti-
so muslimanov. V Begovi džamiji so
opravili svečane molitve. Nato je Arflan
bej odpotoval v spremstvu sarajevskega
župana v okolico, kjer si je ogledal tipič-
no muslimansko selo. Arflan bej pripravlja
knjigo o svojem potovanju po Jugoslaviji.

Iz srednješolske službe

Beograd, 19. avgusta. p. Z odlokom mi-
nistrstva prosvete so razrešili državne
službe: Marjan Sterle, suplent II. realne
gimnazije v Ljubljani, Dora Vodnik, profe-
sorica učiteljica v Ljubljani, Jurij Pegan,
suplent realne gimnazije v Celju, Martin
Mavrič, suplent realne gimnazije v Ptuj,
Franc Capuder, suplent realne gimnazije v
Novem mestu in Marija Kovač, suplenti-
nja realne gimnazije v Novem mestu.

Turneja šahovskega mojstra Pirca

Osijek, 19. avgusta. n. Šahovski mojster
Vasja Pirc je odigral simultanko s 34 čla-
ni osiješkega šahovskega kluba. Izgubil je
devet partij, štiri je remiziral, 21 pa dobil.
Pirc je danes odpotoval v Našice.

Budimpeštanske senzacije

Budimpešta, 19. avgusta. d. »May Nap«
poroča, da so se dav razširili glasovi, po
katerih se je bivši prestolonaslednik Oton
v pretekli noči vrnil v Budimpešto. List
ugotavlja, da so te govorice brez podlage.
Pri tem navaja zanimivo okoliščino, da se
slične govorice širijo periodično vsako
leto, tik pred madžarskim praznikom sv.
Stefana.

Hitlerjevci se vendarle pripravljajo na kompromis

**Pogajanja med centrom in narodnimi socialisti se že
vrše — Spremembe v vodstvu centroma — Značilni Hit-
lerjevi demantiji**

Berlin, 19. avgusta. d. Narodni socialisti
nadaljujejo po neuspehih pogajanjih za
kancelarsko mesto z vso ostrožjo borbo
proti državni vladi. Izjave kancelarja Pa-
pena glede dolgotrajnega obstoja njegove
vlade smatrajo za smešne in poudarjajo,
da je Papenova vlada povsem slična zadnji
Brüningovi vladi. Zdi se pa, da so se na-
rodni socialisti kljub svoji navidezni bo-
renosti vendarle že zelo unesli. Pri pogaja-
njih s centrom se kažejo dokaj popust-
ljive, dasi ravno za enkrat še ni moči reči,
kakšen bo končni uspeh teh pogajanj.

V centrumu se pripravljajo velike izpre-
membe kot posledica zblizanja z narodni-
mi socialisti. V poučenih krogih zatrjujejo,
da bo prelat dr. Kaas odločil predsedstvo
stranke. Dr. Kaas se mudi že več tednov
v Italiji, vendar pa se govori, da njegovo
bivanje v Italiji ni samo iz zdravstvenih
razlogov. Predsedstvo centroma bi imel
prevzeti dr. Brüning, kar pa se zdi spričo
sedanjih pogajanj z narodnimi socialisti
dokaj neverjetno.

V centrumu samem obstojajo velike raz-
like v presoji položaja in glede taktike
stranke. Zato se pogajanja z narodnimi
socialisti dokaj težavna.

Adolf Hitler je v nekem intervjuju še
enkrat razpravljal o pogajanjih glede
spremembe v vladi. Hitler je med drugim
izjavil, da opombe glede Mussolinija niso
bile nikoli izrečene v tej zvezi in so prišle
v javnost popolnoma napačno. Da narodni
socialisti niso zahtevali vse oblasti zase,
je razvidno že iz dejstva, da niso nikoli
zahtevali državnega brambnega minist-
stva. Glede stališča proti sedanji vladi je
Hitler naglasil, da ni nikoli obljubil, da jo
bo toleriral ali podpiral v vseh okoliščinah,
temveč se samo obvezal, da jo bo podpiral

tako dolgo dokler bodo mogli narodni so-
cialisti odobravati njeno notranjo in zuna-
jno politiko. Misel o pohodu na Berlin je
Hitler zavrnil s pripombo, da je že itak v
Berlinu. Pristavil je še, da ni važno vpra-
šanje kdo bo korakal v Berlin, temveč vse
bolj važno, kdo bo korakal iz Berlina. Nje-
govi napadalni oddelki so najbolj discipli-
nirani oddelki in zato se ni treba bati, da
bi kadarkoli poskusili izvesti protizakonit
pohod.

Sklicanje parlamenta

Berlin, 19. avgusta. d. Državni zbor je
sklican k svoji prvi seji za 30. avgust, to
je zadnji dan, ki ga določa zakon. Formalni
otvornosti seji bo bržkone predsedovala
kot najstarejša članica komunistka Klara
Zetkin. Usoda državnega zbora se bo brž-
kone naglo odločila, čim se bo vlada pre-
stavila zbornici. Izid glasovanja je že sko-
ro jasn, kaj Papenova vlada se lahko
opira le na 37 nemških nacionalcev in mo-
da še na kakega poslanca ljudske stranke.
Programatna izjava, ki jo namerava po-
dati Papen pred državnim zborom, se bo
nanašala predvsem na tako zvani konstruk-
tivni obnovitveni program za preskrbo de-
la. Vprašanje finančne strani tega načrta je
za enkrat še odprto, vendar pa se vrše to-
zadevno že živahna pogajanja z Narodno
banko.

Prvi predlog nezaupnice

Berlin, 19. avgusta. s. Socialno demo-
kratska državnozborna frakcija je skle-
nila, da bo takoj vložila nezaupnico proti
Papenovi vladi. Poseben predlog zahteva,
naj se razveljavijo s sklepom državnega
zbora vse zaslne odredbe, ki jih je izdala
Papenova vlada.

Preference med državami britskega imperija Najvažnejši uspeh ottawske konference — Razmerje do- minionov do držav izven britskega imperija

London, 19. avgusta. d. Pogajanja na
ottawski konferenci se bližajo svojemu kon-
cu. Z vseh strani si prizadevajo, da bi bila
vsa še nerešena vprašanja rešena najkasne-
je do danes večer, da bi se mogla že jutri
dopolndne vršiti svečana zaključna seja.

Kot najvažnejši uspeh in sklep ottawske
konference označujejo sporazum o odnoša-
jih imperijskih do neimperijskih držav. Po
tem sporazumu bodo imele države britskega
imperija pri sklepanju trgovinskih pogodb
z neimperijskimi državami sicer svobodne
roke, vendar pa so se vse vlade svečano
obvezale, da ne bodo sklenile nobene po-
godbe, ki bi bila v nasprotju z načelom pre-
ferenčnega sistema med članicami imperija.
Sedaj obstoječe trgovinske pogodbe, ki niso
v skladu s tem sklepom, se morajo v naj-
krajšem roku, ki je mogoče, odpovedati.
Sklep vsebuje tudi določbo, da se lahko
posamezne imperijske države priključijo
regionalnim pogodbam z izključno medse-
bojnimi preferencami, pri čemer so mišljene
predvsem podunavske države.

Ottawa, 19. avgusta. AA. Angleško-ka-
nadski sporazum bo podpisan danes. Ple-
narna zaključna seja konference bo jutri ob
10. dopoldne. Tekom jutrišnjega dopoldne-
va bodo podpisani sporazumi med Anglijo
in drugimi dominijoni.

Ottawa, 19. avgusta. AA. Visoki uradnik
kanadske vlade je izjavil, da bo angleška
vlada po sporazumu s Kanado preklicala
svojo trgovinsko pogodbo s sovjetsko Ru-
sijo. Obenem bo skušala angleška vlada že
sedaj onemogočiti ruski dumping z upra-
vnimi ukrepi. Besedilo pogodbe med Kana-
do in Anglijo sicer ne omenja Rusije iz-
recno, navaja pa neangleške države.

Grška pogajanja z angleškimi upniki

London, 19. avgusta. AA. Semkaj je
prispel grški finančni minister. Sestal se
bo z zastopniki lastnikov grških bonov.
Grška vlada bo skušala urediti vprašanje
dozaj odloženih in bodočih plačil.

Posrečen

prekoceanski polet

Helifax, 19. avgusta. AA. Davi ob 5.45
so na tukajšnjim letališču opazili Mollis-
sonovo letalo. Mollison je torej prvi le-
talec, ki je sam preletel Atlantski ocean od
vzhoda na zapad.

Mollisonova žena je slovit in drzna
angleška letalka Johnsonova. Poročila sta
se še le pred meseci. Ko je Mollison vče-
rai startal in izginil v zraku, se je nje-
gova žena onesvestila.

New York, 19. avgusta. g. Angleški letalec
Mollison je danes ob 12.55 gladko pristal
blizu Pennfielda, majhnega kraja južno od
S. Johna v Novem Brunshvigu. Za svoj
polet preko Oceana je potreboval približno
30 ur. Mollison se namerava v kratkem po
zračni poti vrniti v Evropo.

Ponesrečeno italijansko vojaško letalo

Pariz, 19. avgusta. AA. Havas javlja iz
Pulja, da je neko italijansko bombno le-
talo pri spuščanju strmoglavilo v morje
in da je pilot izgubil življenje.

Pasivna trgovinska bilanca Francije

Naši kraji in ljudje

Jubilej vzorne narodne žene

Danes praznuje 70letnico gospa Marija Zoretova, po domače »Krnjarjeva«, posestnica in gostilničarka v Črnem potoku pri Smartem pri Litiji. Se kot mlado deklico se je priložila na ta lepi kmečki dom in njen tik pred vojno umrla mož Ignacij je veljal tu za najuglednejšo osebnost, ne-

omajno naprednega duha, ki je deloval v vseh družinah in ustanovah, katerim je bil deloma tudi ustanovitelj; posebno pa je slovel kot izborni sadjar.

Zvesto mu je stala ob strani soproga, po njegovi smrti pa je sama prišla gosposdarstvo v roke. Krnjarjev dom je eden najlepših v šmarnski okolici. Čvrsto ji pomagala njen uslužbenec France, ki že nad 40 let nepretrgoma služi tej hiši.

Ga. Zoretova je delavna podpornica članica vseh šmarnskih narodnih društev. Že 1898 je kumovala praporu pevskega društva »Zvonac«. Znana je njena radodarnost. Gospa Zoretova je iskrena, prava Jugoslovenka, zato pa tudi uživa največji ugled. Se na mnoga leta!

Tragična smrt brezposelnega delavca na progi

Ljubljana, 19. avgusta.

Ko je prišel davi okrog 4. železniški čuvaj Ivan Grile iz svoje ute ob prelazu na Zaloški cesti na progi v smeri proti vojaškemu skladišču, je nenadoma prestrašen obstal. Na levi strani proge je opazil letati neznanega moškega. Čim je posvetil svetilko, je videl, da ima pred seboj mrtliča. Pohitel je nazaj in obvestil o najhujši vojaški stražnici. Z njim sta se odpravila k ogledu dva stražnika, ki sta po daljšem času ugotovila, da je pokojnik leta 1877. v Kropi rojeni brezposelni delavec Tomaž Praprotnik, stanujoč v Štepanji vasi. S stražnice so poročali na policijsko uradno in je v jutranjih urah prispela k mrtliču komisija, ki sta jo tvorila zdravnik dr. Avramović in službojuči uradnik g. Ramovž. Zdravnik je pregledal truplo, ki je ležalo pritrjeno s hrbtno na nasip. Praprotnik je imel na desni strani glave zadaj hud udarec ter je krvave iz ust in iz nosa. Zdrobljeno je imel tudi gornjo levo laket, poleg tega pa podplutbe in rane na hrbtu. Kakor je sklepiti iz poškodb, se je vračal Tomaž Praprotnik najbrž na večer po progi domov proti Štepanji vasi. Pograbil ga je za obleko osebnosti vlak, ki prihaja z Dolenjskega v Ljubljano ob 20.30 in ga odbil.

Kakor je vedel povedati neki vodmatički stražnik, je opazil Praprotnika zvečer

vinjenega poleg mostu na Kodeljevem. Stražnik je Praprotnika tedaj postavil na noge, nakar se je mož odpravil dalje in ga je slednji zadel tragična smrt. Na inter-

vencijo pokojnikove žene Marije so prepeljali Praprotnikovo truplo v mrtvašnico na pokopališče v Štepanji vasi, kjer bo pokopano.

Sinjska alka in alkari

Tradicionalna igra v spomin na zmago Sinjanov nad Turki

Split, sredi avgusta. Starodavni Sinj ima lepo igro »alko«, katero prireja vsako leto sredi avgusta v spomin na slavno zmago, ki so jo Sinjanci dosegli leta 1715. nad Turki. Alka je podobna staroveškemu viteškemu igram in se še dandanes vrši v starodavnih opravah in po starem, natančno predpisanim ceremonijelu. Stari Sinjanci so po svoji zmagi nad Turki postali slavni daleč na okrog in med njimi je tedaj nastalo nekako viteštvo, ki bi se dalo kolikor toliko primerjati z našimi teharškimi plemiči. Tedaj, ko so Sinjanci hrabro razbili turško premoč, je nastal poseben privilegij alkarev in alkarske igre, katero so vsako leto obiskovali v velikem številu ne samo prebivalci najbližje okolice, temveč tudi visoke oblastniške glave. Sinjski alkari shranjujejo raznovrstna odklivanja in nagrade, ki so jih prejeli ob uprizoritvi svoje alke. Tako je avstrijski cesar Franc I. leta 1818. prisostvoval alki in je zmagovalca nagradil s lepim prstanom, okrašenim z 12 briljanti. Leta 1828. pa je prisostvoval alki saski kralj ter poklonil zmagovalcu zlato uro z verižico. Po padcu republike je v imenu cesarja Franca II. prvi avstrijski komisar baron Stefano di Vapoglano prisostvoval alki in obdaroval zmagovalca. Takih in podobnih odklivanj se je že mnogo nabralo, vse to spada med zgodovinske spomenike, zanimanje za staro tradicionalno igro pa je med prebivalstvom še vedno enako živo.

Alka je prav preprosta igra, privabi pa vsako leto veliko število gledalcev. Na vse zgodaj zjutraj se na glas trombe zberejo alkari, oblečeni v slikovite stare noše, na konjih, vsak ima svojo opredo, ki hodi peš, vsi pa se ob določeni uri zberejo pred hišo svojega vodje alajčauša. Alkare spremlja ves čas godba, okrog vodje pa je velik, točno odrejen tribunal sodnikov,

zastavo- in čitonoš, opred in drugih. Vazen udeležene vsakoletne alke je tudi posebno lep konj, če le mogoče vranec; ta predstavlja konja, ki so ga sinjski zmagovalci zaplenili turški paši. Zelo slovesen je tudi pozdrav med alkari in alajčaušem. Po pesterem sporedu pride naposled do jedra alke, to je do dirke alkarov okrog visoke pritrjenega obroča »alke«, skozi katerega skuša vsak med dirom vreči svoje kopje. Na blesteči opravi tekmovalcev in tudi na konjih pa je vse polno rahlo pripietih obeskov in če med diranjem kaj pade od jezdec ali od konja, je dotični alkar — v žargonu današnjih sportnih prirediteljev — diskvalificiran. Oni pa, ki zaženejo svoje kopje skozi alko, pridejo v slikovito okrašeno ložo in vsakemu zaigra godba v pozdrav. Zmagovalcem alajčauš med zvoki godbe olasi zmagovalita kopja z narodnimi trakovi in cvetjem, v pozdravu pa izreče tudi naslednje: »Skozi stoletja za to priliko predpisane besede: »Slava junakom, ki so se borili in padli za obrambo in v svobodo doma in naroda.« — Sploh je vsaka faza te starodavne igre združena z lepimi narodnimi običaji in zgodovinskimi reminiscencami. Vse pa je, kakor že rečeno, točno določeno v alkarskih predpisih.

Po navadi je alka vsako leto na dan Velike Gospojnice in to vedno v Sinju. Izjema se je napravila samo ob poroki Nj. Vel. kralja leta 1922, ko se je vršila v Beogradu. Tedaj je dobil zmagovalce kot kraljev dar krasno zlato dozo za cigarete in 6000 Din v gotovini.

Letošnja alka pa bo v nedeljo 21. t. m. in bodo udeležencem na razpolago med S. njem in Splitom mnoga prometna sredstva. Vsi posetniki so deležni tudi polovične železniške vožnje.

Dva hitro ujeta roparja

Vestnost orožnikov je onemogočila nadaljnje podvige treh zločincev, ki so izvršili rop pri belem dnevu

Ivančna gorica, sredi avgusta.

Naši kraji vse od Višnje gore pa do Podgabra so bili zadnja leta varni pred velikimi tatvinami in ropi. Prebivalstvo je živelo v miru, kar je bila predvsem zasluža orožnikov, ki so skrbeli, da so tudi manjše kaznivne prestopke takoj zasledili in krivice pozvali na odgovor. Zato ni nič čudnega, da je do sedaj mirne prebivalce v naših krajih močno razburil in prestrašil rop, ki se je zgodil nedavno v Potoku, občina Bukovca, med št. Vidom in Radohovo vasjo. K sreči, pa so prišli razbojniki hitro v roke pravice in so se tako ljudje spet umirili.

Lepega dne kmalu po kosilu sta se zgledala pri posestnici Mariji Gerdenovi v omenjeni vasi dva prav nič sumljiva moška, od katerih je štel mlajši kakih 20 in starejši 40 let; prosila sta hrane in jima je posestnica tudi postregla z mlekom in kruhom. Ko sta tuja to povžila, sta mirno odšla. Nekako čez pol ure pa sta se ponovno vrnila v hišo, zaklenila za seboj hišna vrata in zahtevala od Gerdenove, da jima izroči ves denar, sicer da jo ubijeta. Prestrašena ženska jima je res izročila 640 Din, nakar sta roparja še pobrala nekaj obleke, orehov in drugega živeža in zagrozila ženski, da jo zvečer ubijeta in zažgata hišo, če bo orožnikom kaj povedala. Isti čas sta bila pri delu na podu poleg hiše brat in sestra posestnice, ki pa o roparskem napadu nista prav nič čula. V hiši pa je bil neki dečko, ki se je roparjev prestrašil in pobegnil daleč v gozd, kjer so ga vsega trepetajočega našli ljudje in privedli k sorodnikom na Hudo pri Stični, kjer so od dečka le s težavo zaznali za rop. Posestnik g. Anton Beršnjak na Hudem je takoj telefonično obvestil vodjo orožniške postaje v št. Vidu pri Stični, Matka Gosteta. Ta je odhitel na Potok k Gerdenovi, kjer je oropano posestnico toliko pomiril, da je zvedel od nje osebni popis zločincev. Ker je bilo nujno, si je Gosteta izposodil motorno kolo in se odpravil, čim je razposlal patrulje na določene kraje, za roparjema. Sled je vodila proti Novemu mestu. Orožniki so patrolirali vso noč, a brez uspeha, zasledovanje pa so brez prestatka nadaljevali drugi dan. Popoldne je bila Gostetu javljena tatvina kolesa v Višnji gogi, kamor se je takoj odpravil in tam zvedel za osebni popis tatu, ki se je popolno-

ma strinjal z enim izmed roparjev. Spoznamo z višnjegorskimi orožniki so nadaljevali zasledovanje v smeri proti Novemu mestu. Goste na motornem kolesu po glavni in občinskih cestah, drugi pa deloma peš in na kolesih. Pri Podgabri za Radohovo vasjo pa je vsaka sled izginila. Goste je pregledal vse gostilne, osamljena gospodarska poslopja in znana skrivališča, vendar ni našel nikjer nič sumljivega, zato se je po glavni cesti vrnil proti Radohovi vasi.

Ob 22. pa je pri gostilni »Kaštigar« zvedel, da sta prišla dva sumljiva tuja moška prosit za »šmire«, da bi mazala kolo. Sede-

Dramski tečaj celjske sokolske župe

Kakor smo že poročali, se je vršil od 3. do 6. t. m. v Celju dramski tečaj, ki ga je vodil g. profesor Osiip Šest. Tečaj je obiskovalo 59 članov in članic, med temi 3 iz mariborske in 2 iz ljubljanske župe. Člani so bili nastanjeni v rudarski šoli, članice pa v zdravstvenem domu. G. profesor je v uvodu orisal razvoj odrske umetnosti od najprimitivnejšega začetka do modernega razuma. Z lepimi primeri se mu je izvrstno posrečilo, da so tečajniki dobili jasen pregled. V popoldanskih urah so se vršile praktične vaje na odru mestnega gledališča. G. Šest je pokazal, kakšna mora biti režija, da je uspeh popoln. Opozoril je na običajne napake, ki jih delajo diletanti in tudi režiserji. Spoznali pa so tečajniki tudi, koliko dela in truda je treba, da igra dobro uspe. Ob večernih urah so se vršile debate. Tečajniki, večinoma režiserji naših podeželskih odrov, so imeli polno raznih vprašanj, na katera je g. profesor dal jasna pojasnila. Ob sklepu je dal tudi navodila, kako naj se šminkamo. Obisk tečaja je bil zelo reden in tečajniki so sledili z velikim zanimanjem res odličnim predavanjem, iz katerih je vela velika ljubezen, ki jo goji g. profesor do odrske umetnosti. Za velik trud se mu je ob zaključku tečaja zahvalil br. Kramar z željo, da se v prihodnjem letu započetno delo nadaljuje. Udeleženci izrekajo zahvalo celjski sokolski župi, ki je tečaj omogočila. F. R.

FAVORIT Vas ne bo nikoli razočaral!

Isti izpolnjuje vsa Vaša pričakovanja, ker neguje in polepšuje Vašo polt... ji ohrani naravno lepoto in svežost, a Vas obda s svojim nežnim, finim vonjem. Vaš favorit je Elida Favorit milo.

ELIDA
Favorit
MILO

Ukradeni avto so zapili

Ljubljana, 19. avgusta.

Nedavno smo poročali, da je bil ukraden Henriku Bulcu iz Mokronoga lep osebnostni avto. Tatovi so se odpeljali ponoči. Oškodovanec je seveda zadevo takoj prijavil orožnikom v Mokronogu, ki so o skrajno drzni tatvini informirali tudi druga varnostna oblastva. Prišel se je brezuspešen lov za tatovi, o katerih se ni vedelo, v katero smer so ubrali pot.

Te dni pa so se pojavili v Drventi trije mladi kavalirji in so se tam zadržali več dni. Prešerno so pohajali po trgu in se pozabavali zdej v tej, zdej v drugi gostilni. Na večer so si privoščili obilo jedade in pijače. Slednjič so se sprli z domačini in pričeli razgrajati. Gostilničar je pozval stražnike, ki so tuje takoj aretirali. Policijska se je zdej pričela zanimati, od kod imajo denar, in je na podlagi poizvedb ugotovila, da se neznanci pred dnevi prodali v okolici avtomobil za večjo vsoto denarja. Neznance so takoj ponovno zaslišali nakar so ti priznali, da je bil avto last g. Henrika Bulca v Mokronogu. Aretiranci so: Bulčev šofer Fric Kapus, doma iz okolice Radovljice, dalje mehanik Peter Jamnik iz Kranja in pa mehanik Franco Rojnik iz Celja. Navihane ptčke bodo v nekaj dneh pripeljali iz Drvente v Ljubljano. Vsi trije imajo na vesti še nekaj drugih grehov.

Pri odebelelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela teletovito. Mnogi profesorji zapisujejo »Franz Josefovo« vodo tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, popoldne in zvečer tretjino čaše. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pri mlačvi ga je ubil konj

Litija, 19. avgusta.

Naši očanci menijo, da je edino suša kriva, ker je živina tako nemirna, da večkrat povzroči nesrečo. Zadnjič se je splasil vol nekoga posestnika iz Smartna pri Litiji. Deklico, ki je čuvala živino, je žival prevrnila na begu in ji stopila z nogo na čeljust. Ponesrečenko so operirali, vendar se ji bo posledica nezgode bržčas poznala vse življenje. Pri litijem trgovcu Elsnerju je konj udaril domačo sina gospoda Valterja v obraz. Najhujša poškodba zaradi obada pa se je zgodila sinoči.

Pri Andrijačevih na Dolgem brdu pri Polščniku so mlatili. Zaposlen je bil tudi sam gospodar Martin Primc, bogat posestnik že v 60 letih, ki je gonil konja, vpreženega v gepelj. Zatopljen v svoj oprav, vek se stari Andrijač ni utegnil umakniti konju, ki je planil zaradi obadovega pika. Konj je zadel z zadnjima nogama gospodarja v glavo. Brez glasu se je oče Martin zrušil ves krvav. Domači so prihiteli očetu pri prči na pomoč, a je bilo vsako prižedvanje zaman. Podkev je prebila lobanjo in so se razlili možgani. Iz nezveste se ni več prebudil. Smrt ga je rešila trpljenja. Primc zapušta tri odrasle otroke. Spoštovan je bil daleč naokrog.

Teniška prvaka

Zagrebanec Punčec, ki je postal na nedeljskem teniškem turnirju prvak dravske banovine, in Ilirijanka Ravnharjeva, ki je odnesla prvenstvo dam.

Klopotec na Razlagovini

Tam blizu, kjer se modro-zelenkasta, mirna Krka druži z deročimi valovi Save, stoji na gričku vinograd, ki zaradi prijazne lege takoj vzbudi tvojo pozornost; če pa vprašaš domačina, čegavo je to, ti bo odgovoril: — Razlagovo. To je torej oni mirni kotiček, kjer je dr. Jakob Radoslav Razlag, mož kakršnih malo premore naša zgodovina, prebil skoro ves svoj prosti čas, — to je oni kotiček, kjer je dr. Razlag marsikaj sklenil v blagor slovenskega rodu. Semkaj je vabil prijatelje, tu so skupno kovali bodočnost svoje domovine.

Skraini konec Dolenjske je to, one Dolenjske, kjer dobiš izvrstnih cviček, pa tudi one Dolenjske, ki je proslula po tem, da je še do današnjih dni ohranila svoje šege in navade. Eden takih starih, ukorenjenih običajev je tudi postavljanje klopoteč. Čim se namreč oglaš črčik po dolenjskih gričkih in vinogradih, se oglaš tudi trsni policaj — klopotec s svojim enakomernim, a vendar tako privlačnim klepanjem: klep, klep, klep... Včasih ti venomer, vse dopoldne klepeta ta spak, pa še ponoči mirnim vaščanom ne da spati. Marsikdo se včas jezi nanj; a vendar bi nečesa pogrešal, če bi po Lovrenčevem ne bilo klopotečevega klepanja.

Posebno velik je tak klopotec v omenjenem Razlagovem vinogradu. Pa tega tudi postavljajo na Lovrenčevo iz nemalimi svečanostmi, kar si je zaslužil. Dolgo, dolgo je klepetala na Razlagovini, še sam dr. Razlag ga je postavil prav tako, kakor to dela sedanji lastnik gospod Uršič. Tudi letos je g. Uršič povabil malo družbico k temu tradicionalnemu postavljanju. Med potjo v vinograd nam je prijazni gostitelj pripovedoval marsikaj o posestvu samem. Med drugim sem izvedel: da je dr. Razlag sam to zasadil trte in zgradil obe poslopji, ki ju dandanes vidiš. Torej čisto po pesmici: En hribček bom kupil, bom trte sadil...

Dalje mi je pripovedoval, da ima še Razlagovo knjižnico, ki jo je kupil obenem s posestvom in res sem kasneje tudi imel sam priliko listati po knjigah, katere nosijo dr. Razlagov podpis. Večinoma so te strokovno gospodarske vsebine. Zanimive pa so opazke, ki jih tu najdeš. Te so namreč kulturne, gospodarske itd., so pa za ono dobo zelo, zelo značilne in se vsaki takoj pozna, kdo jo je napisal. Nadalje vem še tu našel sliko žalskega tabora 1868 in najrazličnejše spomenike iz one, za slovenstvo in slovanstvo, ki je ječalo pod germanskim jarmom, tolikanj težavne dobe.

Krasen kotiček si je izbral Razlag za

razvedrilo in počitek. Odtod vidiš vso brežiško - krško ravnino; Lisca, Kum in pa štajerske vinske gorice — vse ti je kakor na dlani.

Ogledali smo si vse natanko, med tem pa so bile priprave za postavljanje klopoteč

končane. In teh ni malo. Pregledati ga, namazati, vse to je treba napraviti zelo vestno, zato je to delo raje opravil zdravnik, ki je bil pač bolj vajen raznih mazil in olij. Ko smo ga pa dvigali, namreč klopotec, je vsak po svoje pomagal, komandiral pa je tudi sedanji gospod doktor. Par krepkih hoo-u-rukov, kakor je to pri vsakem težjem delu navada — in klopotec se je za letos spet ogledal po dolini. Obračal se je na vse strani, ko, da bi hotel pregledati, če je še tako kakor je bilo lani. In ker je tudi letos zagledal pod seboj Sav'co globoko in dalje Krško polje neizpremenjeno je zaklepetal svoj stari, a vedno sveži in prijetni klep, klep... Ptčki v vinogradu, pa tudi v bližnjem gozdičku so utihnili. A samo za hip. Ko so spoznali svojega starega prijatelja — vinogradniškega policaja — so se samo namuznili in — prepevali dalje.

Po končanem delu smo veseli in zadovoljni sedli in se malo pokrepčali ter pokramljali o naših narodnjakih, ki so že takrat šli preko slovenstva nasproti jugoslovenstvu, zapeli smo par okroglih, nato pa se vrnili na svoje domove veseli in z zavestjo, da smo en dan posvetili spominu naših mož — stebrov, ki se niso omajali nikdar, ampak so šli ravno pot naprej, nasproti smotru, ki so si ga bili zastavili.

Iz Kranja

— Gorenjska podružnica Slovenskega lovskega društva poziva svoje člane, da se udeležijo pogreba ustanovnega člana g. Josipa viteza Pogačnika, ki se bo vršil danes ob 17. izpred hiše žalosti na Podnartu na pokopališču v Ovsibah. Kroj predpisani.

— V nedeljo gostuje v Kranju v renomirani restavraciji Stara pošta znana godba Zorja iz Ljubljane, ki priredi koncert od 17. do 1. ponoči. Za obilen obisk se priporoča F. Lieber.

Iz Kamnika

— Pripravljali odbor društva »Tabore« v Kamniku vabi emigrantske organizacije in rojake na ustanovni občini zbor v nedeljo 21. t. m. ob 10. dop. v prostorih Narodne čitalnice v Kamniku.

Iz Trbovlj

— Kino Sokol bo predvajal drveni ob 20. uri dvojni program: »Beli šejk« in »Zigot«.

— Tečaj za kapunjenje petelinkov priredi kmetijska nadaljevalna šola v Trbovljah prihodnjo nedeljo ob 17. pri posetniku Gričarju na Pleskem. Tečaja se lahko udeležijo vsi.

Iz Novega mesta

— Za člana izpitne komisije za soboljarske in plesarske mojstre, je Zbornica za TOI imenovala novomeškega obratnika g. Alajzija Valantiča.

— Oblepševalno društvo naproša občinstvo, da jutri ob izletu društev Krke in Soče iz Ljubljane na Gorjance razobesi v pozdrav gostom zastave. Prav tako vabi vse občinstvo, da se v čim večjem številu udeležijo sprejema gostov na kolodvoru ob pol 8. ob prihodu izletniškega vlaka.

— Nujna potreba. Glede na tujski promet, ki je pri nas precej oživel, je zelo potrebno, da se uvede stalna zdravniška dežurna služba. Ob nedeljah in praznikih vozijo številni avtomobilisti in motociklisti skozi mesto, izletniki hite v različne smeri. Baš ob takih prilikah se kaj rade dogajajo nesreče.

— Življenje mu je rešil. Kopalcev je polno na vseh zavarovanih in nezavarovanih krajih obeh bregov Krke in Težkega poto-

ka, ki je v nekaterih krajih v svojih opasnih tolmunih zelo globok. V tako stran potoka je pri kopanju zašel 12-letni Klemenčič, ki se je kopal pri šnihiškem mostu in se pričel nenadoma potapljati. Na dečkov krik je skočil za njim v vodo zidarski pomočnik Zagar Jože iz Broda, ki je v zadnjem hipu rešil mlado življenje.

— Saljivi novomeški mesarji znižujejo cene. Prejeli smo iz krogov mesarjev: Glede na notico priobčeno 17. t. m., prosijo Zadruga mesarjev, klavcev in prekajevalcev v Nove meste dotičnega mesačna za vljudo no sporočilo, kje se kupuje govedo po tej ceni, kakor jo je on omenil. Če pa dotičnik noče povedati, kje se kupuje govedo po tej ceni, so pripravljene tukajšnji mesarji kupiti živino od njega ter mu dati provizijo od 2 do 3 Din po kvaliteti. Sporočamo tudi cenjenemu občinstvu, da smo cene mesa ne glede na to notico znižali semi od sebe ter da nove cene stopijo v veljavo z 22. t. m.

— Kino »Dom« v Sokolskem domu predvaja danes v soboto, ob 20.30 uri ter v nedeljo ob 18.30 in 2.30 zvočni film »Sinii agela«. Predigra zvočna.

Iz Velenja

— Dar. Lastnika velejskega gradu grof Coronini je izročil rudniškemu zdravniku dr. Kolšku 400 Din v pomoč najbednejšim rudarskim družinam.

— Požar. V noči od 15. na 16. t. m. je ogenj uničil še novo gospodarsko poslopje posestnice Helene Čremošnikove v Črnovi pri St. Janžu. Ogenj, ki je nastal na dosedaj še nepojasnjen način, je pokončal tudi vso živlino, katere niso mogle več rešiti.

— Novo mašo bo bral v nedeljo zjutraj v frančiškanski cerkvi kamničan g. Pavel Goltes, član reda minoritov. To bo po 15 letih prva nova maša v Kamniku.

Iz Ormoža

DR. ANTON HROVAT
ordinarij bolnice križiškega reda v Ormožu

je odsoten od 23. avgusta do 1. septembra 1932. 11020

Gospodarstvo

Naša industrija v juliju

Okrožni urad za zavarovanje delavcev je prišel voditi tekočo mesečno statistiko o številu zavarovanih delavcev v posameznih industrijskih panogah, ki omogoča najhitrejšo tekočo informacijo o razvojem gibanju v posameznih industrijskih panogah. To statistiko je urad na podlagi okrožnega Osrednjega urada v Zagrebu prišel voditi 30. junija t. l. Za julij je sedaj že izšla podrobna statistika, iz katere posnemamo naslednje podatke o številu zaposlenih delavstva in o prirastku odn. padcu v teku meseca:

Ind. panoga	Število del.	prir. ali padec	
		abs.	%
Gradnja cest	2291	+ 288	+ 11.4
Gostilne, kavarn.	3299	+ 131	+ 4.1
Ind. hrane in pijače	3549	+ 13	+ 0.4
Ind. kamenja	4835	+ 14	+ 0.3
Graf. ind.	1150	- 1	- 0.1
Tekst. ind.	8761	- 24	- 0.3
Lesna ind.	4152	- 15	- 0.4
Trgovina	4235	- 17	- 0.4
Čevlarska ind.	3282	- 17	- 0.6
Usnarska ind.	1394	- 15	- 1.1
Kovinska ind.	6221	- 95	- 1.5
Stavbarstvo	7145	- 131	- 1.8
Pap. ind.	1736	- 37	- 2.1
Koščinska ind.	1585	- 47	- 2.9
Obladilna ind.	4531	- 160	- 3.4
Gozdna ind.	6366	- 482	- 7.4

Povečanje števila zaposlenih delavcev pri gradnji cest in vodnih naprav je v zvezi z regulacijo Ljubljane, napredek v gostilniški in kavarniški stroki pa je priložnost sezoni. Razmeroma stabilno je še zaposlenost v tekstilni stroki in v lesni industriji (predelava lesa), na drugi strani pa je najbolj nazadovalo zaposlenost gozdnih delavcev. Nazadovanje je opaziti tudi v obladiški stroki, v kemični industriji, v stavbarstvu ter končno v kovinski in čevlarski industriji.

Gospodarske vesti

— Hmeljarji, hitite z obiranjem! Kljub raznim opozorilom, da bo letos barva blaga — kakor že več let ne — izredno odločilna za višino cene še vedno precejšnje del hmeljarjev okleva s pričetkom obiranja, nadejajoč se težjega pridelka. Taki upi so prazni. Hmeljarji, ki tako postopajo, se naravnost igrajo s svojim pridelkom. Hmelj zaradi slabših vremenskih prilik ni trpel le na čemskem, v Nemčiji in Franciji, tudi na našem goldingu se kažejo vedno bolj očitni znaki peronosperne, ki je za enkrat sicer še omejena na mlade liste, grozi pa preiti v primeru dežja ali hudih megl tudi na kobile. Isti pojav smo opazili že l. 1926, ko je porjavelo mnogo goldinga takšnim kasnim spravljevalcem. Takrat je bilo po odličnih domačih in inozemskih znanstvenikov nesporno dogmata peronospora na goldingovih kobilah. Le skrajno ugodnemu vremenu poznejših let se ima golding zahvaliti za svojo vztrajno lepo barvo. Zato nikar ne oklevajte dalje z obiranjem, ker najhujši sovražnik hmeljarjev — peronospora — je že pred vratmi. Ne tolažite se z lažnimi upanji, da ne bo šle. Tudi iz Hallertaua poročajo, da je deževno vreme že precej slabo vplivalo na barvo hmelja. Prvi podatki o rezultatih obiranja v našem savinjskem okolišču kažejo prav slab pridelok, saj dajo celo dobri nasadi komaj na 5 drozov in mernik hmelja, na slabih pa na 20 drozov. Dobrih nasadov je ena četrtnina, srednjih polovica, slabih pa tudi ena četrtnina. Po dosedanjih izsledkih obiranja bi znašal pridelok komaj 300 kg na ha, kar močno zaostaja za normalnim hektarskim donosom goldinga (800 kg). Kupec je že lepo število navzočih, vendar pa se kupčija še ni pričela, ker še ni razpoložljiva blaga.

— Podražitev sladkorja. Kakor nam poročajo, se cena sladkorja v trgovini na debelo ni zvišala samo za znesek, ki je dovoljen po trošarinski noveli (za 60 odnosedno 75 par pri kr.) temveč za več, kar odpravičuje s povišanjem skupnega davka na poslovni promet za sladkor od 3.5 na 7.5%.

— Tovarnica papirja v Čaku se je pretvorila v delniško družbo. Pred tremi leti v Čaku ustanovljena tovarnica papirja Pantić in drug se je pretvorila v delniško družbo pod imenom »Fabrika hartije a. d. Čačak«.

s sedežem v Beogradu. Glavnica nove delniške družbe znaša 10 milijonov Din, ki so do vsote 9.8 milijona Din vplačali z aporot firme Pantić in drug.

— Vinski sejem na ljubljanskem velesejmu. Kakor smo že poročali, bo priredil ljubljanski velesejem v času od 3. do 12. septembra v paviljonu »G« razstavo in naddrobno razprodajo razne vina iz dravske banovine, in sicer tokrat na bazi vinskega sejma, ki se ga lahko udeležijo producenti ali društva, zadruga itd. Razprodajal bo lahko vsak sam po svoji volji, po kozarčkih iz soda ali iz steklenic, za kar bo plačal le določeno odškodnino za zasedeni prostor. S tem bo vsakemu tudi dana ugodna prilika, da seznanijo golove zanimance za njegove pridelke in da stopi direktno z njimi v stik. Prijave je čim prej nasloviti naravnost na velesejski urad, kmetijski oddelek v Ljubljani, in sicer zaradi sestave kataloga najkasneje do 20. t. m. Blago pa se mora doposlati med 23. in 26. avgustom, da dosepe do 30. avgusta v Ljubljano. Tovornina po železnici je polovična. Natančni pogoji so razvidni iz razpisanih okrožnic, katere so interesentom še na razpolago pri velesejskem uradu. Zanimanje za ta oddelek je, kakor vedno, prav veliko in zato se bo vsak dobro odrezal, kdor se tega vinskega sejma udeležijo.

— Razstava kunecev na jesenskem velesejmu bo nameščena v paviljonu »J«. Razstavljene bodo tokrat tudi razne pasme kunecev, ki niso bile zastopane spomladi in v poletju, tako da bo vsak rejec kunecev videl zopet nekaj novega. Poleg razstavljenih pripomočkov, kletk, krnil, bo razstavljena tudi kožušina, ustrojena na krzno in usnje ter izdelki, kakor razne čepice, ovratniki, podnožniki, angora volna in izdelki. Za prihodnjo zimo si bodo interesi lahko kupili ustrojene kožice za kožuhovino.

— Nova mednarodna lesna konferenca na Dunaju. Kakor poročajo iz Dunaja, je za 8. september sklican nov sestanek delegacij šestih držav (Avstrije, Češkoslovaške, Jugoslavije, Rumunije, Poljske in Letonske), ki so na mednarodni lesni konferenci na Dunaju v juniju t. l. sklenile sodelovanje in omejitev izvoza. Na oboji konferenci se bo razpravljalo predvsem o organizaciji skupnega stalnega urada in o narbu za omejitev izvoza, ki ga je izdelala na sklepu junjske konference češkoslovaške delegacije.

— Nobena nova ameriška posojila inozemstvu. Ameriški trg je za emisije inozemskih posojil letos izgubil vsak pomen. Po pravkar objavljeni statistiki letos ni bila v prvih sedmih mesecih izvršena še nobena emisija za inozemstvo, dočim je skupna vrednost takih emisij še lani znašala v istem razdobju 110 milijonov dolarjev. Leto 1930 pa do konca julija celo 803 milijonov dolarjev. Tudi domače emisije so zelo padle in so znašale komaj 337 milijonov dolarjev nasproti 19866 in 3901 milijonov dolarjev v odgovarjajočih razdobjih zadnjih 2 let.

— Prodaja. Dne 10. septembra se bo vršila pri upravi III. oddelka Zavoda za izdelavo oblačil za vojsko v Zagrebu licitacija glede prodaje odpadkov od sukna, platna, usnja, železa, pločevine itd. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI.)

— Dohvate. Direkcija državnega rudnika Bania Luka sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 500 kg bencina in 2000 kg portlandskega cementa: do 1. septembra pa glede dobave 5000 kg portlandskega cementa, 3 vagonov jelovih debl, 500 kg strojnega olja in 300 kg olja za dinamno. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 2. septembra ponudbe glede dobave 1200 kg terpentinovnega mila, 4000 kg kornaznega drobra, 1200 kg bučnega olja in 2000 kg riža. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.) Dne 7. septembra se bo vršila pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu licitacija glede dobave 100 vagonov koka. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri tehničnem odseku tega urada.)

Borze

19. avgusta.

Na ljubljanski borzi je danes deviza Londona ponovno nekoliko popustila, za malenkost tudi deviza New York in Amsterdam. Malo čvrstejša pa je bila deviza Pariz.

Na zagrebškem efektne tržišču je bila vojna škoda nadalje stabilna. Do orometa je prišlo za kaso po 200, 201.50 in 201. za avgust pa po 200. Čvrstejša so bile 4% agrarne obveznice, ki so bile zaključene po 26. Od dolarskih papirjev se je t-govalo 7% Blairovo posojilo po 41.625.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2290.40 — 2301.76, Berlin 1351.25 — 1362.05, Bruselj 789.63 — 793.62, Curih 1108.35 — 1113.85, London 197.14 — 198.74, New York ček 5662.42 — 5690.68, Pariz 223.06 — 224.18, Praga 168.12 — 168.98, Trst 291.13 — 293.53.

Zagreb. Amsterdam 2290.40 — 2301.76, Berlin 1351.25 — 1362.05, Bruselj 789.63 do 793.62, London 197.14—198.74, Milan 291.13 do 293.53, New York ček 5662.42 — 5712.68, New York ček 5662.42 — 5690.68, Pariz 223.06 do 224.18, Praga 168.12 — 168.98, Curih 1108.35 — 1113.85.

Curih, Pariz 20.12875, London 17.8050, New York 513.12, Bruselj 71.25, Milan 26.32, Madrid 41.35, Amsterdam 206.70, Berlin 122.10, Stockholm 91.75, Oslo 89.25, København 95.12, Sofija 3.72, Praga 15.17, Varšava 57.60, Bukarešta 3.05.

Elektri.

Zagreb. Državne mednote: Vojna škoda 201 — 202, za avgust 201 — 202, za september 202 bl., za december 197 — 199, 7% investicijsko 49.25 den., 4% agrarne 25 do 26, 6% begluške 34 — 35, 7% Blair 41.50 — 41.75, 8% Blair 44.50 — 45, 7% Drž. hipotek. banka 43 — 45; bančne vrednote: Narodna banka 4400 — 4500, Priv. agrarna banka 230 — 234.

Beograd. Vojna škoda 202, 201 zaklj., 6% begluške 35.75, 35 zaklj., 7% Blair 41 do 41.50, 7% Drž. hipotek. banka 43.75 zaklj., Narodna banka 4500 zaklj., Priv. agrarna banka 240 zaklj.

Dunaj. Trbovlje 19. Alpina - Montan. 9.10.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Chicago, 19. avgusta. Začetni tečaji: Pšenica: za september 50.75, za mare 61.25; koruza: za september 33.75, za december 28.25; oves: za september 16.50, za december 18.375; rž: za december 34.875.

+ Winnipeg, 19. avgusta. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 54.25, za december 60.50, za januar 62.

+ Ljubljanska borza (19. t. m.) Tendence za žito mirna. Zaključkov ni bilo. — Nudi se pšenica (slov. post., po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slavonska, okolič. Sombor, 79 kg po 205 — 210, potiska, 80 kg po 215 — 217.50; moka: baška 30 franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 315 — 320, banatska po 335 do 340; koruza (slovenska postaja, plačljivo v 30 dneh): baška, po mlevski vozni po 170 do 172.50; pri navadni vozni po 175 do 177.50.

+ Budimpeštanska terminska borza (19. t. m.) Tendence mirna. Promet srednji. Pšenica: za oktober 13.73 — 13.75, za mare 14.93 — 14.95; rž: za oktober 8.54, za mare 9.70 — 9.79; koruza: za maj 7.38 — 7.50.

Velik uspeh zadrške ideje

V Ponikvi ob južni železnici bo jutri izročen svojemu namenu novo zgrajeni vodovod, ki je zrasel na inicijativo nad vse delavnega in odličnega zadrškega organizatorja, učitelja g. Ljudevita Komarja. Ta je združil vaščane v vodovodno zadrugo in s pomočjo banske uprave ter Higijenskega zavoda preskrbel potrebna denarna sredstva, s katerimi je v najkrajšem času realiziral doigoletni sen vaščanov.

Proslavi bo prisostvoval pokrovitelj g. ban dr. Drago Marušič. Ker pa bo otvoritev vodovoda hkrati pokazala, kaj premore zadrška ideja, se bo ob tej priliki vršilo veliko zadrško gospodarsko zborovanje pod milim nebom, na katerem bo poleg ostalih spregovoril tudi naš popularni narodni svetnik g. župnik Janko Barle od Sv. Jakoba v Ljubljani.

Proslava se bo vršila pod starodavnim Slomškovim orehom ob 10. dopoldne. Po polodne pa bo domače sokolsko društvo priredilo nastop. Na obe prireditvi vabijo domačini vse bližnje in daljne okoličane, s katerimi hočejo povečati uspehe skupnih naporov. Na proslavo pa so povabljeni tudi prijatelji iz ostalih krajev Slovenije, katerim bodo urice v prijetni družbi rojakov Martina Slomška in Blaža Kocena potekle prav zadovoljno.

Iz seje ljubljanskega magistratnega gremija

Snoči se je vršila pod predsedstvom župana dr. Puca seja magistratnega gremija.

Obrotni referent je poročal o treh prošnjah za obrtne koncesije. Ena prošnja je bila ugodno rešena, dve na zavrnjeni.

Gospodarski referent je poročal o zgradbi novega dotočnega kanala v kopališču v Koleziji, s čemer je doseženo izdatno izboljšanje kopališča. Gremij je odobril zgradbo. Uprava velesejskega prosi, da mestna občina ne podeljuje dovoljenja za postavitev stojnic pred velesejskim prostorom, ker te stojnice kvarijo lice velesejske, in se zlorablja pri manipulacijah z vstopnicami. Mestna občina zaradi krize ne more popolnoma ugoditi tej želji, skušala na ji bo po možnosti ustreči. Ob tej priliki je bilo na predlog obč. svetovalca Turka tudi sklenjeno, da se velesejska uprava nujno pozove, naj z ozirom na požarno nevarnost na velesejsmu čimprej namesti potrebne hidrante.

Gradbeni direktor je poročal o oddaji del za napravo hodnikov — trotoarjev po mestu. Prvo ofertalno licitacijo je g. župan svojčas razveljavil, ponovna ofertalna licitacija v tej stvari se je izvršila dne 16. avgusta. — Ponudbe so bile stavljenе za robnike posebej in za asfaltna dela posebej. Vsa dela se bodo izvršila na račun privatnih strank, ki bodo imele možnost odplačila trotoarjev v treh letih. Za asfaltna dela sta bila dva ponudnika: Ljubljanska gradbena družba in tvrdka Anton Res. Ker je bil zadnji ponudnik pri enakih pogojih v splošnem cenejši, je gremij njemu oddal ta dela. Nadalje je bila oddana dobava granitnih robnikov tvrdki inž. Lenarčič kot najnižjemu ponudniku. Uprava pokopališča pri Sv. Krištofu prosi za stavbno dovoljenje za razširjenje cerkve sv. Krištofa. Dovoljenje se ne more podeliti, dokler stranke ne dosežejo parcelacije zemljišča.

Podbevsku Filipu se podeli stavbno dovoljenje za hišo na vogalu Herbersteinove in Triglavske ulice. Uvedba hišne kanalizacije je bila odobrena več strankam. Stre-

SCHICHTOV
RATION
pere sam

in-hitrejšje
in-belejšje

in preprosto
kakor A-B-C

RAZTOPI
Radion v mrzli
vodi

KUHAJ
v raztopini perilo
20-30 minut

IZPIRAJ
perilo najprej v gorki,
potem v mrzli vodi

JR 11-32

sen Marijana bo zgradila enonadstropno hišo ob Trnovski ulici, Babnik Jakob enako stavbo ob Lončarski stezi. Ehenspanger Oskar bo adaptiral vilo na Bleiweisovi cesti. Fondu za zgradbo železniških stanovanjskih hiš se dovoli ograditev kolonije, pod pogojem, da se ob regulaciji ulice ograja odstrani brez odškodnine. Med drugimi so bila podeljena še gradbena dovoljenja: Accetto Tereziji za leseno hišo ob Lampetovi ulici, dr. Luckmannu za skladišče v Gradišču 4 in Antonu Trontelju za enonadstropno hišo v Verovškovi ulici. Delavski zbornici je bila odobrena preureditev stanovanj v pisarne in izjemoma odpuščena občinska taksa, ki se v takih primerih naloži. — Eriku Krisperju se dovoli preuredba izloženih oken v Stritarjevi ulici po novih načrtih in pod pogojem, da plača mestni občini najemščino 2000 Din za uporabo mestnega sveta.

Končno je dal gremij še več uporabnih dovoljenj in dovolil trem strankam, da smejo odplačevati trotoar v obrokih.

Lepa domačija žrtev požara

Novo mesto, 19. avgusta

Danes okrog 7. zjutraj je iznenada izbruhnil požar na podstrešju s slamo krife hiše posestnika Janeza Goloba v Češnjicah, ki se je zaradi sedanje velike suše z bliskovito naglico razširil na gospodarska poslopja, hlev in svinjake. Požar je zelo razburil vso vas, ker sta v vsej vasi samo dva vodnjaka, a še ta sta napol prazna. Ogenj je prva opazila domača 9letna hčerka Anica, ki je pričela klicati na pomoč soseda Teropšičeve. Bila pa je toliko prisebna, da je takoj spravila na varno iz goreče hiše poldrugoletnega bratca Tončka, ki je bil še v postelji. Na kraj požara so prihiti skor vsi vaščani ter tudi iz sosednjega Sv. Petra. Bili pa so nasprotni razdivjanemu elementu brez moči, ker ni bilo vode. Najbližji vodnjak je bil v par minutah izčrpan. Omejiti so se morali na to, da so pokrivali sosedna poslopja z mokrimi rjuhami in tako preprečili nadaljnje širjenje požara.

Gospodar Janez Golob je že ob 5. zjutraj odšel v svoj tritretir ure oddaljeni vinograd. Ko je zvedel, da mu gori domačija, je kakor brez uma hitel domov in se pogнал skozi okno v gorečo hišo, misleč, da je v poslopju še najmlajši otrok. Naglo so planili za njim, ga obili z mokrimi rjuhami in potegnili iz goreče stavbe. Dobil je precej hude opekline po rokah in nogah. Kljub vsej nesreči, ki ga je zadela, pa je bil ves srečen, ko so mu povedali, da je sinček rešen. Tudi gospodinjci ni bilo doma. Odsila je bila s starejšim 11letnim sinom Jožetom v Novo mesto na trg, kamor je nesla na prodaj nekaj sadja. Ko se je okrog pol dneva vrnila, je našla od svoje leno urejene domačije samo še nekaj razvalin požganega zidovja.

Golobu je pogorela s stanovanjsko hišo, hlevom in svinjakom skoro vsa obleka in pohištvo. Le živino so rešili. Ker je bil zavarovan samo za malenkosten znesek, ga je ta nesreča hudo udarila.

Gozdni požar v Bohinju

Sv. Janez — Bohinj, 19. avgusta.

Pred dnevi na večer je pričel goret v grmovjem in visoko travo obrasli pašnik na Studorskem vrhu nad vasema Staro Fužino in Studorjem. Domačini so se takoj lotili gašenja in ko so mislili, da je ogenj zatrt, so se odpravili domov. Ko je pa naslednjega dne zapihal južni veter, so v tleh še tleče iskre povzročile ponoven požar. Nevarnost je bila velika, da se ogenj razširi na bližnji gozd. Hitri pomoči se je zahvaliti, da se je požar omejil že na obrobkih gozda. Le v nekaterih delih je pogorelo nekaj drevja. Pri gašenju je pomagalo tudi vojaštvo, ki še vedno straži gozdarstvo.

Požar se je širil s tako naglico, da je sredi tega tedna ogrožal naselje Staro Fužino, tako da je moralo stopiti v akcijo gasilno društvo s svojo novo motorno brigado, ki je bila komaj preteklo nedeljo blagoslovljena. Gawilna dela so bila zaradi hude vročine in nedostopnega tere-

na zelo otežena. Ogenj še ni popolnoma udušen. Zgorelo je okrog 20 ha pašnikov, in nekaj ha gozda. Škoda ni posebna, ker bukev nima v tej višini prave cene, pašnik se pa bo v nekaj letih obrasel, ako ne nastopi deževno vreme z močnimi nalivi in odplavi pregorelo prst in pepel.

Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno. Izključeno pa ni, da je požar povzročil kak pastir, ki je iz neprevidnosti odrgel še nedogorelo kotičko v suho travo.

Studorski vrh leži severovzhodno Bohijskega jezera in je 966 m visok. Letoviščarji pri Sv. Janezu in v Stari Fužini so vse dni pozno v noč opazovali razvoj ognja. Plameni so se širili v vijugasti črti od tal proti vrhu in prikazovali prav zanimivo nočno sliko.

Cirkus Kolumbija

Ljubljana, 19. avgusta.

Cirkus »Kolumbija«, ki je pravkar postavil svoj šotor v Tivoliju ter je smoti otvoril vrsto predstav za ljubljansko občinstvo, je svoje ime povzel po imenu človeka, ki je že pred kakšnimi pet sto leti trdno verjel, da je svet okrogel — in ta vera ga je gnala, da je okril Ameriko. In snočnja predstava »Kolumbija« je hrupno ponovno dokazala, da je svet v resnici okrogel kakor cirkus, poleg tega pa še, da ima svet vključno krizi še zmerom zadosti okroglega pod palecem. Cirkus je bil prvi večer skoraj do zadnjega kotička zaseden in občinstvo se je nazabavalo.

»Kolumbija«, ki je, kakor izpovedujejo lepaki, del nekdanjega cirkusa Kludskega, sicer ne razpolaga z ogromnim aparatom, toda njegov artistski ansambl je toliko mnogovrsten in v cirkuskih umetnijah tako doma, da s lahkotno izpolni obširen, pester spored. In ljudje, ki spored izvajajo, so človeku simpatični na prvi mah: fantje in dekleta, gospodje in dame, direktor in njegovi klovnovi. Pretežni del večera je izpolnil direktor Tilly sam, ki je izbojen žongler in ekvilibrist, in dasi so njegove točke pogosto trajale prav dolgo, je bil nazadnje zmerom nagradjen s priz

ŠAHSPORT

Priloge dr. Milan Vidmar

Zmaga nad Aljehinom v bernskem turniru je Bogoljubova izdatno dvignila v šahovskem svetu. Marešljak smo mu odpustili, kar je zagrešil v zadnjih mesecih. Usodna partija kroži seveda po vsem svetu. Tudi naši šahisti bi jo radi videli.

Prinavajmo jo, čeprav je zelo dolga. Ste diti pa moram z opombami, ker imam odmerjen prostor.

Beli: E. Bogoljubov. Črni: dr. A. Aljehin.

1. d2-d4	Sg8-f6
2. c2-c4	c7-c6
3. Sb1-c3	d7-d5
4. Sg1-f3	e7-e6
5. e2-e3	a7-a6

Nenavadno. Bolje je s. u. — Sb8-d7
jadrati v meransko obrambo.

6. Sf3-e5	c6-c5
7. c4xd5	Sf6xd5
8. Lf1-e2	Sb8-c6

Zelo dvorezna poteza! Črni dobi slabotnega kmeta, igra pa na napad.

9. Se5xc6	b7xc6
10. 0-0	c5xd4
11. d4xd4	c6-c5
12. d4-d4	d8-c7

Črni čuti pritisk na g7, pa pripravlja osvobodilno kombinacijo.

13. Le2-f3	Lf8-d6
14. d4xg7	Ld6xh2+
15. Kg1-h1	Lh2-h5
16. d7-g4	Ta8-b8

Oba igralca hodita po nesolidnih potih.

17. c3-e4	05-c4
18. Tf1-d1	b7-b6
19. Kh1-g1	Lc8-b7
20. Ta1-b1	Lb7-c6?

Pogreška! Črni zgubi kmeta.

21. Se4-c5!	De7-c8
22. d4xc4	0-0
23. Se5-d3	Le5-e7
24. Le1-d2	Lc6-b5
25. d4xc8	Tf8xc8
26. Sd3-e1	Lb5-d7
27. Lf3-e2	Tb8xb2
28. Tb1xb2	Lg7xb2
29. Le2xa6	Tc8-a8
30. La8-c4	Sd5-c3
31. Ld2xc3	Lb2xc3
32. Se1-d3	Ld7-a4
33. Le4-b3	La4-b5

Pozicija je precej razčiščena. Beli ima premalo kmeta, ne more pa računati na sigurno zmago, ker ima črni dva lovca. Borba postaja zato zelo težka.

34. Td1-c1	Lc3-f6
35. Sd3-f4	Kg8-f8
36. Tc1-e5	Lb5-d7
37. Te5-c7	Kf8-e7
38. Tc7-b7	Ke7-d6
39. Sf4-d3	Ld7-e8
40. Tb7-b6+	Kd6-e7
41. Tb6-b4	Ke7-d6
42. Tb4-f4	Lf6-g7
43. Tf4-g4	Lg7-f6
44. f2-f3	---

Bogoljubov seveda ne igra na remi.

44. ---	Le8-b5
45. Sd3-f2	Lb5-c6
46. Tg4-f4	Lf6-g5
47. Tf4-d4+	Kd6-e7
48. f3-f4	Lg5-h4
49. Td4-c4	Ke7-d6
50. e3-e4	Lh4-g3
51. e4-e5+	Kd6-d7
52. Sf2-g4	Lc6-b5
53. Sg4-e6+	Kd7-d8
54. Te4-d4+	Kd8-e7
55. Sf6-h5	Le3-e1
56. Kg1-h2	Le1-f2
57. Td4-b4	Lb5-c6
58. Tb4-c4	Ta8-a6?

Druge uslopolna pogreška svetovnega prvaka, ki zapravi drugega kmeta.

59. Sh5-f6	Ke7-d8
60. Sf6-g4	Lf2-a7
61. Sg4xh6	Kd8-e7
62. Sh6-g8+	Ke7-d7
63. Te4-c3	Lc6-b5
64. Sg8-f6+	Kd7-d8
65. Te3-g3	Lb5-c6
66. Tg3-g8+	Kd8-e7
67. Tg8-c8	Ld7-e3
68. g2-g3	Ta6-b6
69. Kh2-h3	Lc3-c5
70. Kh3-g4	Lc5-b4
71. Te8-c7+	Ke7-f8
72. Sf6-h7+	Kf8-g8
73. Sh7-f6+	Kg8-f8
74. Kg4-g5	Lb4-e1
75. Sf6-h5	Lc6-e8
76. Sh5-f6	Le8-c6
77. g3-g4	Le1-d2
78. Sf6-d7+	---

Začetek konca.

78. ---	Lc6x7
79. Te7xd7	Le1-a5
80. Kg5-f6	Tb6-b7

Aljehin poskuša s pastjo rešiti partijo. Če bi beli vzlet trdnjavo, bi staknil mat: La5-e8+.

81. Lb3xe6!	Tb7xd7
82. Le6xd7	---

Beli ima sedaj pramoč treh kmetov. Zato se neonekih lovcev ne boji.

82. ---	La5-d2
83. Kf6-f5	Kf8-e7
84. Ld7-b5	Ld2-a5
85. Lb5-c4	La5-c7
86. g4-g5	Lc7-a5
87. a2-a4	La5-c3
88. Kf5-e4	Lc3-d2
89. Le4-d5	Ke7-f8
90. Ke4-f3	Kf8-e7
91. f4-f5	Ke7-f8
92. f5-f6	Črni se vda, ker ne sme vzeti kmeta na g5. Beli a-kmet bi namreč marširal neovirano.

Naslov za vse šahovske rubrike tiskajoče se dopise, kakor tudi za naročilne priloge na novo slovensko knjigo o šahu: dr. Milan Vidmar, Ljubljana, Aškerčeva ul. 11.

Viktorija (Zagreb) — Ilirija

Tekma za državno prvenstvo ob 17.30 na igrišču Ilirije

Ligino prvenstvo se bliža koncu. Samo še nekaj tekem je treba odigrati, pa bo v vseh ligah že končno veljavno razvidno, kdo od tekmovalcev pride v finalna tekmovališča. V naši, to je zagrebski ligi, je situacija skoraj že precej jasna, kajti oba zagrebska kluba Viktorija in Gradjanski vodita s precejšnjo razliko točk pred tremi slovenskimi. Oba sta favorita za finalna tekmovališča, vendar ima Maribor tudi še teoretično možnost, da bi se prerinil do osrednjega in bi utegnil sodelovati v ožjem prvenstvu. V tem primeru bi napravila Ilirija, ki bo igrala v nedeljo svojo predzadnjo tekmo z zagrebsko Viktorijo. Maribor neprecenljivo uslugo, JNS v Beogradu namreč še ni zavrnil protesta Maribora

in zato je res možno, da bi se utegnil Maribor kvalificirati za finale, na drugi strani je pa res, da se bo Ilirija tudi hoteli rehabilitirati za vrsto porazov in doseči prvo zmago, ki končno tudi ne bi bila izključena, saj igra na domačih tleh pred domačo publiko. V zadnjih dveh tekmah proti Orientu je moštvo že nekoliko boljše zaigralo, manjka mu samo še odločnosti pred golom. Upati je, da bo počasni Ilirija le prišla v formo.

Tekma se bo vršila ob 17.30 na igrišču SK Ilirija. Viktorija je prav resen in vsega upoštevanja vreden nasprotnik, ki se ne sme podcejevati. Prijateljem nogometa se torej obeta prav zanimiva tekma.

Zaključna tekmovanja za plavalno prvenstvo Jugoslavije v Karlovcu

Juniorski in seniorski skoki z deske in stolpa — Končna faza borbe za Petrinovičev pokal

Danes in jutri se vrši v Karlovcu moško in damsko, juniorski in seniorski tekmovanja v skokih z deske in stolpa, ki bo končno veljavno tudi odločilo, kateremu klubu pripada v letošnji prvenstveni borbi Petrinovičev pokal.

Stanje vodilnih klubov je naslednje: Jug (Dubrovnik) ima 76 točk, Jadran (Split) 71 točk, Viktorija (Sušak) in Ilirija (Ljubljana) pa po 64 točk.

Jug (Dubrovnik) ne pride več v poštev, ker ni prijavil nobenih skakačev (N. B. ni nima nobenega, ki bi prišel v poštev za konkurenco), prav tako sušaska Viktorija, ki po odhodu našega rojaka Grlica v Karlovec ne razpolaga več z nobenim skakačem jugoslovenskega razreda.

Končna in ogorčena borba se bo vršila tedaj je med dosedanjim štiriletnim imeteljem pokala splitskim Jadranom in ljubljansko Ilirijo.

Veliko več šans ima Ilirija, ki nastopa s svojio izenačeno in renomirano gardo skakačev, ki branijo nepretrgoma skozi 10 let brez konkurence svojemu klubu državno prvenstvo v skokih. Splitski Jadran more postaviti proti tej sklenjeni ekipi samo svojo skakačko, all-round sportašice Stefaninjevo, ki si je pred nekoliko leti osvojila drž. prvenstvo v damskih skokih z deske. Vrstni red v moških skokih bodo mogli nekoliko predrugačiti Grlic, ki skače za karlovačko Sportsko Udruženje

(skoki z deske in stolpa) ter Primorjaška Kukovec in Juntess; vendar njih placement ne more nikakor škodovati Iliriji v končni klasifikaciji skokov, temveč samo potisniti splitskega Jadrana iz drugega na tretje mesto v seniorskih skokih.

Moško juniorsko prvenstvo je vsekakor sigurno plen mlade Ilirijana — že državnega reprezentanta — Zihlerja; med ugodno plasirani se bodo sigurno nahajali še rutinirani Ilirijani Priboršek in Skrbinek; v damskih juniorskih skokih se ni dosedaj ničesar slišalo o tekmovalkah drugih klubov, zaradi česar bi mogla all-round plavalica Ilirije zasedati prvo mesto.

Seniorskim skakačem Ilirije — z deske in stolpa — Kordeliću, Trostu, Čerčku, Antosiewizu, Strnadu in Gabrovšku je zmaga že a priori zagotovljena; prav tako Ilirijanci Pretnarjevi Bogi v skokih s stolpa, medtem ko se bodo v skokih z deske morale zadovoljiti Ilirijanke ga. Paumgarten, Lampert itd. s placementi za Stefaninjevo (Jadran).

V končni klasifikaciji bo po naši prognozi Ilirija zasedla obe prvi mesti (v juniorskih in seniorskih skokih) in izšla z 90 točkami kot zmagovalca za Petrinovičev pokal, medtem ko bo zasedel splitski Jadran v najugodnejšem primeru drugo mesto v juniorskih in seniorskih skokih, kar da v borbi za Petrinovičev pokal 87 točk.

Juniorske tekme za pokal SK Ilirije

(Stužbena objava MO)

Medklubski odbor je verificiral naslednje dosedaj odigrane tekme: Izločilne: Morava: Mladika 3:1, Ilirija II: Drava 7:1, Hermes: Istra 3:0, Svoboda: Jadran 2:1, Maribor I: Rapid 4:0, Železničar: Maribor II 2:1; tolažilne: Mladika: Drava 2:1, Jadran: Istra 8:0, finale Jadran: Mladika 1:0; redne po točkah: Morava: Ilirija II 2:0, Svoboda: Ilirija I 4:1, Hermes: Ilirija II 6:1. O verifikaciji tekem Svoboda: Morava 1:1 in Maribor: Železničar 3:0 bo sklepal MO, čim prejme sodniški poročilo. — Prihodnje nedeljo 21. t. m. se bo odigralo v Ljubljani III. kolo, in sicer na igrišču Ilirije ob 8. tekma Ilirija I: Morava (sodnik g. Lukežič), ob 9.15 Ilirija II: Jadran (sodnik g. Plundner), na igrišču Hermes ob 8. Hermes: Svoboda (sodnik g. Betetto). Službujoči odborniki bo g. Mahkovec.

Z ozirom na nerednosti, ki so se pripetile pri nekaterih dosedanjih tekmah, odreja MO, da mora vsak sodelujoči klub doposlati z moštvo službujočega odbornika, 2 reditelja (z red. znakom) in stranskega sodnika, ki se morajo četrt ure pred tekmo javiti pri službujočem organu MO ter po njegovih navodilih opravljati službo; ako bi zaradi malomarnega opravljanja službe nastali na igrišču neredi, bo MO štel dotičnemu klubu tekmo za izgubljeno z 0:3. Sodniki bodo v bodoče najstrožje kaznovali nefair igro in vsako nesportno obnašanje, izključeni igralci pa bodo dobili zabrano igranja v preostalih juniorskih tekmah. Glede klubov JNS in verificiranih igralcev opozarja MO, da so razen tega odgovorni za vsak izpad LNP v smislu pravilnikov JNS. Dalje opozarja MO, da so juniorske tekme nejavne, to je, da imajo dostop na igrišče pri tekmah prav za prav samo igralci in funkcionarji; gledalci, ki se jim sicer dovoli vstop, naj bi varovali disciplino in red, ker bi morali sicer prostor zapustiti. Juniorske tekme so razpisane z namenom koristiti sportu in pripomoči k organiziranju nogometnega naraščanja. Prireditelji zahtevajo od vseh aktivno in pasivno sodelujočih, da to upoštevajo! MO.

Službene objave LNP. (Iz predsedstva.)

V nedeljo 21. avgusta se odloči državna prvenstvena tekma SK Ilirija: HSK Viktorija, Zagreb, ob 17. na igrišču SK Ilirije. Doposlati se predtečama. Službujoči odborniki g. Vospernik, nadzor nad blagajno g. Vičič. SK Ilirija mora postaviti osem rediteljev. — Celje, igrišče SK Celja ob 17. prva ponovna kvalifikacijska tekma SSK Celje: Atletik SK. Službujoči odborniki g. Mahkovec. — Ker je prepuštil SK Disk, Domžale obe tekmi SK Elanu, Novo mesto z 3:0 p. t. f. je po sklepu lanske redne skupščine LNP postal prvak podeželskega okrožja SK Elan, ter s tem odpadeta tekmi z SK Korotanom, Ljubljana, določeni za 21. in 28. t. m. po upravnem odboru LNP s seje dne 10. avgusta 1932. na kar se opozarjata prizadeta kluba. — Poziva se MO Celje, da takoj pošlje obračune vseh dosedaj odigranih kvalifikacijskih tekem, ter da nažaga LNP za JNS odpadajoče odstotke. — Dovolji se prijateljska tekma SK Domžale: SK Korotan, Ljubljana, 21. t. m. v Domžalah.

Varšavska Slovenka odlična sportnica Kakor doznajamo, je naša ljubljanska rojkinja gospa dr. Božena Konwalewska, rojena Kokalet, zdravnica v Varšavi, v vodnih skokih dosegla naslov »prvakinje poljske republike« za leto 1932. — Čestitamo!

ASK Primorje (nogometna sekcija). Drevo ob 18. naj pridejo po opremo: Mika, Svetec, Hassl, Jež, Erman, Zempljak, Sočan, Senica, Pišek II., Slapar, Trček, Uršič, Istočasno naj se zgledajo vsi igralci, ki imajo opremo v garderobi. Od 17. dalje trening juniorske garniture. — (Lahkoatletska sekcija.) Jutri reden trening, obvezen za vse atlete. Juniorji letnika 1914-1915. ter seniorji letnika 1912-1913. morajo biti ob zadnjega na igrišču najpozneje ob 17.30 zaradi dogovora za odhod v Zagreb.

SK »Ilirija«. Sestanek I. nogometne skupne bo danes ob 18.30 v klubski sobi v »Evropi«. Važno, udeležba obvezna! Ob 17.30 bo sestanek juniorjev na tribuni na igrišču.

SK »Ilirija« (lahkoatletska sekcija). Izpiti za lahkoatletske sodnike bodo danes in jutri. Drevo ob pol 21. naj bodo v hotelu »Strukelj«: dr. Kuhelj, Anton Kos, Gnidovec, Pevalsek, Finec, Grünfeld, Polotkar, Bradač, Megušar.

TSK Slovan. Drevo ob 20. redna odbora seja. Zaradi važnosti dnevnega reda polnoštevno in točno.

SK »Jadranc«. Pozivajo se vsi člani na sestanek točno ob 20. pri Matku Sokliču. Sestanek je važen posebno za juniore, ker se bo odigrala v nedeljo tekma s Hermesom. Prosi se tudi, da se udeležijo sestanka gosp. Stanko Logar. — Odbor.

SK »Svoboda« (Viš). Drevo ob 20. strogo obvezen sestanek za vse nogometaše, ki naj prinesejo opremo gospodarju. V nedeljo bo trening tekma s SK »Slovanom« na igrišču Primorja; v garderobo naj pridejo: Jaka, Karoni, Petrovič, Korle, Laznik, Kokalj, Korošič, Tonček, Marinko, Ladič, Janez, Remškar Rez, Bregar, Sever I., Sever II., Stermenski, Tome, Ozgrizek, Lenassi I., Lenassi II., Cankar, Burnik Vinko, Vokal, Skrabelj.

MK »Ilirija« opozarja članstvo motosekcije na jutrišnje zvezdno vožnjo v Zagreb k svečani otvoritvi novega dirkališča I. H. M. K. v Zagrebu. Start za zvezdno vožnjo bo točno zjutraj ob 4.30 pri restavraciji »Marenček« (mitnica na Dolenjski cesti). Sestanek članstva in razdelitev znakov za zvezdno vožnjo bo drevo ob 20. do 21. v kavarni »Evropac«.

Los Angeles v imenih in številkah

Zaradi boljšega pregleda in deloma tudi nekaterih greš, ki so se morda same in tja prikradle med naše vsakdanje brzojavne vesti z olimpijade, bomo v naslednjem že enkrat po disciplinah ponovili najvažnejše rezultate z letošnje olimpijade, ki ni uspela samo moralno, temveč prinesla tudi vrsto skoraj fantastičnih novih rekordov.

V tekni na 100 m je bilo 7 predtekov, v katerih so bili doseženi časi od 10.6 do 11.1; najboljši sta tekla Nemec Jonath in ameriški črnc Metcalfe (10.6). V prvih semifinalnih je šla zmagala že višje od 10.4 do 10.7; najboljši je bil Tolan z 10.4. V zadnjih dveh semifinalih sta zmagala oba črnca Tolan (10.7) in Metcalfe (10.6) za Amerika. Finale je bil divlen; po izredno napeti borbi je z nasokom 5 cm (1) zmagal Tolan z 10.3; drugi je bil z istim časom Metcalfe, tretji pa Nemec Jonath z 10.4, kot edini Evropec v finalu. (Dosedanji svetovni rekord je 10.3, olimpijski pa 10.6).

V tekni na 200 m je bilo 7 predtekov, ki so jih tekmovalci opravili v časih od 21.9 do 25.3. Med najboljšimi je bil zopet Nemec Jonath, medtem ko sta Tolan in Metcalfe

Luna sije...

(Svoji Muzi, v avgustovi suši 1932.)

Luna sije,
klad'vo bije.
Čas bo, ljub'ca, za slovó!
Kam bi d'jal
naj, sprašvali
so se vprek — pa ne vedó!

Smrad je grozen.
Čas je pozen:
Tromostovje že stoji!
Jih rešiti,
preč oditi
men' se, ljubica, mudi!

Doli pridi,
drug ne vidi
ko brljive žarnice!
Šal ognri,
lovor — vrni!!
Pa odražajva, dekle!

Peen.

fe zasedla druga mesta. Evropa je bila sploh šibko zastopana; največ z Nemci, nekaj Angleži in Holanci. V prvih dveh semifinalnih je bila borba že vse drugačna; najboljša časa sta bila 21.4 in 21.5, nova olimpijska rekorda. Na prvih mestih so zopet vsi trije prvoplasirani iz 100 m teka in Argentinec Lutti. V zadnjih dveh semifinalnih je ostal najboljši čas 21.5; zmagovalca sta bila Metcalfe in Jonath. Tolan se je moral zadovoljiti s tretjim mestom. V finalu pa je ta žilavi črnc zopet zmagal v novem olimpijskem rekordnem času 21.2; 2 m za njim je bil Američan Simpson, za rano pa Metcalfe. Jonath je bil še 30 cm zadaj in ni dobil niti bronaste kolajne in samo tri točke za skupno štetje. (Dosedanji svet. rekord je 20.6, olimpijski pa je bil 21.6.)

V tekni na 400 m je bilo tudi 6 predtekov, ki so dali čase od 48.8 do 50.6; najboljšo znamko je postavil Američan Carr. Dobro so se odrezali tudi Eastman (Amer.) in Rinner (Avstr.). V naslednjih predtekih je bila konkurenca že ostrejša; na prvih mestih so bili samo časi od 48.6 do 48.8 (trije Američani!). V obeh semifinalnih je bila stiska za plasman še hujša; seveda sta zopet v obeh zmagala Američana Carr in Eastman s 47.2 oziroma 47.6. Zastopniki Evrope so ostali daleč... V finalu se slika skoraj ni menjala. Carr je izboljšal svoj čas v semifinalu za celo sekundo in z novim olimpijskim rekordom (46.2) odnesel zlato kolajno; drugi je bil Eastman, tretji pa Wilson (Kanada). Evropa v tem finalu sploh ni bila zastopana. (Dosedanji svetovni rekord je bil 47. olimpijski pa 47.6.)

V tekni na 800 m konkurenca ni bila več tako številna in so se vsi tekmovalci lahko zvrstili v treh predtekih. V dveh sta zmagala Američana, v tretjem pa Anglež Hampson z 1:52.7. Nemec Peltzer je s težavo zasedel tretje mesto, Švicar Martin pa je moral že v teh predtekih odnehati. V finalu je nastopil 9 tekmecev; zmagal je precej proti pričakovanju Anglež Hampson z izbornim časom 1:49.8. Tik za njim so rezali cilj Wilson in Edwards (oba Kanada in znana zmagovalca v Amsterdamu), nato pa do šestega mesta sami Američani. »Stari« dr. Peltzer je prišel 25 m za prvim. (Dosedanji svetovni rekord je bil 1:50.6, olimpijski pa celo 1:51.8.)

Na 1500 m vidimo spet popolnoma nova imena; udeležencev je za tri predteke. Najboljši čas v predtekih je beležil Američan Cunningham (3:55.8); v tretjem predteku je bil prvi Italijan Beccali. Oba Martina (švicarski in francoski) sta ostala precej daleč zadaj. V finalu so bili najmočnejše zastopniki Finci. Zato je bilo presenečenje veliko, da nihče izmed njih ni prišel do šestega mesta. Larva, zmagovalca iz Amsterdamu, je bil deveti, ostali pa še slabši. Zlato kolajno je dobil Italijan Beccali, ki je s 3:51.2 postavil nov olimpijski rekord; 2 m za njim je bil Cornes (Angl.) in tretji Edwards (Kanada). (Dosedanji svetovni rekord je 3:49.2, olimpijski pa je bil 3:53.2.)

Pri tekni na 300 m z zaprekami so bili še na vsaki olimpijadi drugi zastopniki. Loukole, ki je zmagal v Amsterdamu, sploh ni bilo v Kallifornijo; sicer pa njegova zmaga ni bila posebno prepričljiva in so ga kmalu začeli puščati zadaj boljši. Sicer pa je takrat Loukali pomagal do zmage Nurmi. Angleži, ki so specializisti v tej disciplini, tudi letos niso mogli izdvojati zlatega odlikovanja, ki jim ga je pred nosom snel Finec Isohollo s časom 9:18.4 pred Angležem Evensonom.

Na 5000 m so se zbrali sami »kanonci«. Vodstvo je takoj prevzel Lehtinen, ki ga je po 1000 m dohitel rojak Virtanen in sta se sporazumno menjavala v vodstvu. V zadnji petini proge se je spravil v ospredje Američan Hill in sedaj se je razvil na peti končni boji, v katerem je Lehtinen malo »nefair« — ker je križal progo — dober meter pred Hillom rezal cilj. Čas 14:30 je bil nov olimpijski rekord. Po točki se je skuval neki navdušeni Američan dejansko lotiti Finca, češ da ni zaslužil zmage in red je napravila šele policija.

(Dalje prihodnjije.)

Sokol

Sokol na Mirni je imel 7. avgusta svoj javni nastop na katerem je polagalo obracun sokolskega dela v telovadnici. Javne telovadbe se je udeležilo 50 članov, 18 članic, 16 ženske im 10 moške dece. — Proste vaje članov pod vodstvom načelnika br. Zakravskega so bile prav lepo izvajane, dočim so bile članke precej slabše. Zelo dobro je izvajala moška deca svoje vaje. Vodil jo je brat VI. Berce. Nad vse pričakovanje pa se je postavilo domače članstvo z vajami na orodju. Večina članov obiskuje komaj leto dni telovadbo pa je z res vztrajnim delom doseglo uspeha katere se je vredno zabeležiti. Na okrožni tekmi v št. Janžu je odneslo naše društvo kar 2 prvi mesti in sicer: na orodju pri članih br. Bogo Zganjer in od članic pa prvo mesto s. Hilda Reherjeva. Pri župnih tekmah v Novem mestu je pa odnesel br. Nace Jerovšek prvo mesto. Omeniti moramo tudi, da je prvič v našem kraju nastopilo volaštvo s puškami iz Novomeške posadke, katero je zelo burno odobravanje za svoj nastop in s katerim je pokazalo, kako tesno veže našo narodno vojsko in Sokola. Po končani telovadbi so nastopili vsi oddelki z vojaštvom vred na telovadišču, naker je domačin starostar br. Fr. Bulc pozdravil zastopnike Novomeške župe br. Dav. Matkota, Marinka in Zagorca kakor tudi kom. novomeške bataljona in ostale goste ter se jim zahvalil za udeležbo. Br. notar Marček delegat župe pa je v vnešenih besedah tolmáčil pomen sokolstva ter nam stavil za vzgled br. Čeha.

In to si zapomnite, gospodje!

Zaradi hemoroidov ni vedno potrebna operacija. Bakteriološka znanost je odkrila novo sredstvo, ki zanesljivo učinkuje. Z uporabo Posterisan mazila in začepkov vsako jutro in zvečer se odpravljajo bolečine, srbečica in krvavenje. V lažjih primerih zadostuje kura od treh, v težjih pa od šestih tednov. Prednost tega sredstva pa je tudi ta, da je sredstvo tako poceni.

Tuba mazila stane 31 Din, škaflica začepkov pa 39 Din in se dobijo v vsaki lekarni.

Odobreno od min. soc. pol. in nar. zdravja s. br. 996 od 10. maja 1932.

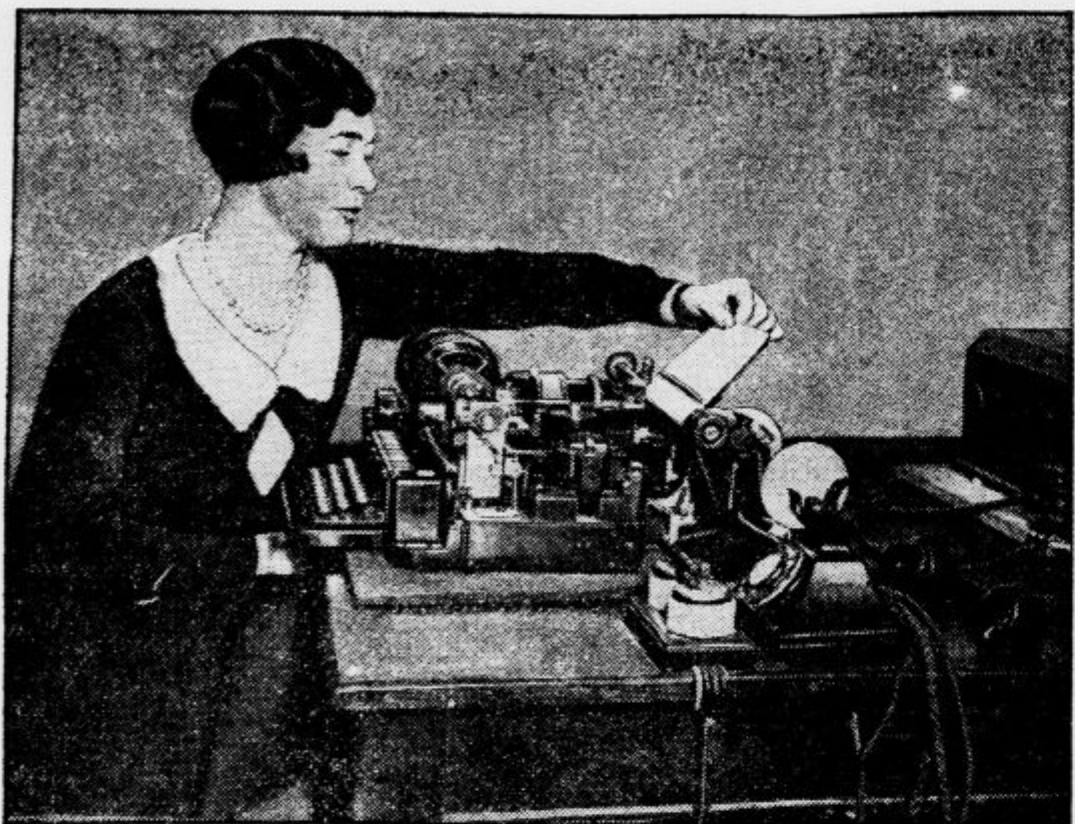
Dogodki za mejo

Obšodbe beguncev

Pred goriskim sodiščem se je vršil te dni proces proti trem Slovincem zaradi bega čez mejo. Obtož

Iz življenja in sveta

Pisalni stroj, ki piše po telefonskem narekovanju

Angleška poštna uprava je uvedla nov tip pisalnega stroja, ki piše sam po telefonskem diktatu. Če je soba prazna in je telefon priključen na stroj, sprejme poročilo stroj avtomatičnim potom in ga napisanega postavi na mizo.

Naočniki zoper oslepitev

Ema najhujših očesnih bolezni, ki je še pred kratkim vodila do oslepitve, je bila v tem, da je mrežnica pričela pokati in se trgati s svoje podlage. Kakor ne daje fotografiska plošča s posneto želatinsko plastjo nobene porabne slike, tako je ne daje oko, ki se mu je snela mrežnica.

Ta bolezen je veljala za neozdravljivo, dokler ni našel švicarski zdravnik prof. Gonin postopka po katerem je odpadlo mrežico z elektriko tako rekoč spet zvaril z očesom. Dunajčan dr. Guist je ta postopek izpopolnil in je namesto električne igle uvedel kemični lepilni proces, ki daje trajnejše rezultate. Poleg te operacijske metode pa je vodja dunajske klinike za očesne bolezni prof. Lindner uvedel še posebne naočnike.

Operacija sama namreč ne zadostuje trajno, ker bi moral imeti pacient trajno negibne oči, da bi se mrežnica spet ne odlepila. To pa je brez pripomočkov nemogoče. Takšen pripomoček pa so naočniki prof.

Lindnerja. Ti naočniki popolnoma zakrijejo zorno polje in pripuščajo svetlobo samo skozi ozko luknjico v sredini. S temi naočniki je tedaj mogoče gledati samo naravnost naprej. Če hočeš pogledati v stran, moraš obrniti glavo, oči pa ostanejo mirne.

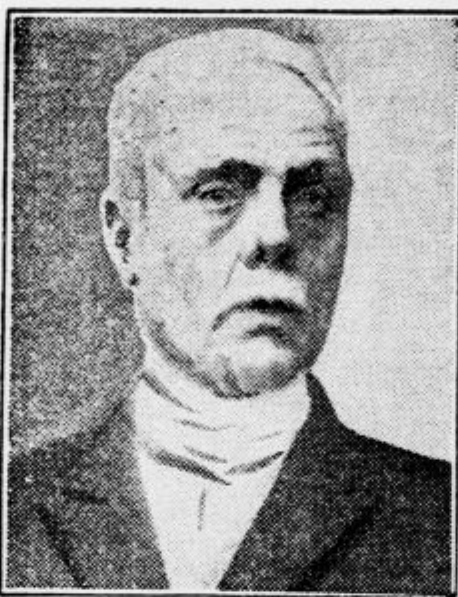
To ni edina prednost novih naočnikov, da varujejo pacienta pred ponovitvijo bolezni. Druga prednost je v tem, da po njih ni treba več mučnih obvez na oko, ki so pacientom po operacijah cele dneve jemale vid.

V začetnem stadiju bolezni se da ta ozdraviti celo brez operacije s samo nošnjo očal, ki so v takšnih primerih potrebna tudi pacientom, ki iz tega ali onega vzroka nimajo časa, da bi si dali oči takoj operirati. Končno se Lindnerjevi naočniki izdelujejo tudi iz matiranega stekla in se komaj razločujejo od navadnih naočnikov, tako da prihranijo pacientu daleč vidno stigmatizacijo bolnika na očeh.

Hitlerjevi poslanci po poklicu

Nedavno izvoljeni nemški državni zbor ima 230 poslancev, ki nosijo kot znak strankarske pripadnosti Hitlerjev sekirasti križ. Po poklicih se delijo takole: 48 jih pripada poljedelskemu, hotelirskemu in vrtnarskemu poklicu, 38 je med njimi državnih, občinskih in zasebnih uradnikov, profesorjev in učiteljev, 33 tvorniških delavcev, dninarjev in nameštencev, 26 obrtnikov in trgovskih potnikov, 19 trgovcev, 15 pisateljev, novinarjev in založnikov, 15 bivših oficirjev, 9 inženjerjev, arhitektov in tehnikov, 6 advokatov, 5 narodnih gospodarjev, 5 zdravnikov in lekarnarjev, 3 tvorničarji, 8 pa jih pripada raznim poklicem.

Princ ali pustolovec?

Edgar Burbonski, baje nezakonski sin cesarja Franca Jožefa, ki so ga našli v Parizu, Rue du Boulou, umorjenega z britvijo

Terpentinovo
Hubertus
milo
za žehto v avgustu

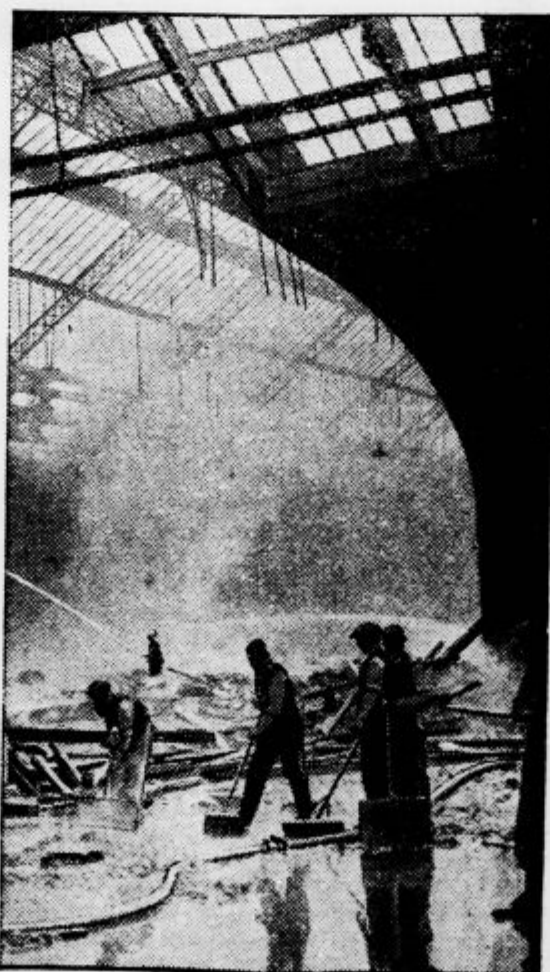
Osumljena morilka

Burbonskega princa Edgara, španjolka Candelaria Brau-Soler

Poln želodec, neredna vrenja v debelem črevesu, odebelelost jeter, zastajanje žolča, bodljaje, tesnoba v prsih, močno srčno utripanje odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica in zmanjša tudi naval krvi na možgane, oči, pljuča in srce. Zdravniška mnenja navajajo uprav presenetljive rezultate, ki so jih dosegli pri ljudeh, ki morajo mnogo sedeti, s »Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ogenj v Wembleyu

Veliko lopo reprezentativnega angleškega razstavišča čistijo po zadnji požarni katastrofi, ki je napravila milijonsko škodo

Piccardov dnevnik

Prof. Piccard se je v četrtek zjutraj dvignil v stratosfero in je po 12urnem poletu v zraku srečno pristal na zemlji ob Gardskem jezeru.

Ko je stopil iz gondole, je kratko izjavil: »Vse ie žlo po sreči. Aparati so delovali brezhibno.«

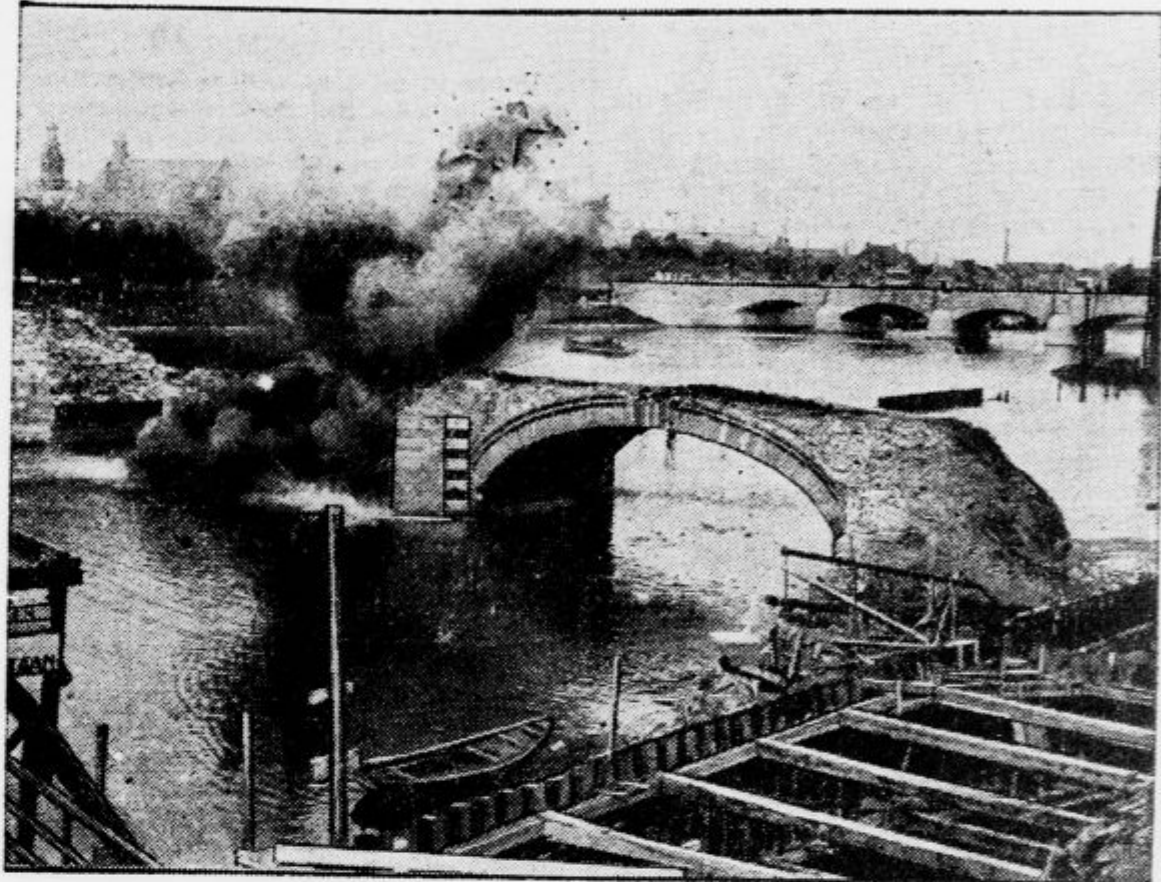
Kot edini v Jugoslaviji smo si na podlagi pogodbe z učenjakom pridobili pravico priobčiti tri njegova izvirna poročila, od katerih bo vsako obsegalo kakih 1500 besed.

Prvo poročilo bo vsebovalo izveček iz dnevnika, ki ga je pisal učenjak med vzletom v stratosfero, drugo in tretje bo obravnavalo znanstvene rezultate novega podviga. Prvo poročilo je že na poti in ga bodo čitatelji ugledali v tedenski reviji »Življenje in svet«.

Uredništvo tedenske revije »ŽIVLJENJE IN SVET«

Revija se naroča v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5, in stane mesečno samo 8 Din.

Staro se ruši — novo vstaja

V holandskem obmejnem mestecu Maastrichtu razstreljujejo stari most čez reko Mozo. V ozadju se vidi novi most, ki je večji in trdnější

Piccard drugič v stratosferi

Prof. Piccard, ki se je v četrtek zjutraj dvignil v stratosfero, je imel toplotno razmeroma lažje delo kakor pri lanskem dvigu. Balon je vzletel naglo in gladko, vendar pa zmernejše kakor lani. Ob 5. uri 6 minut so odvezali ogratno »gobo«, kakor pravijo njegovemu balonu, in 200 mož je prišlo s krepkimi rokami za vrvi, da ne bi se plašč samovoljno zanesel v nezaželjeno smer.

Preden je Piccard šel v gondolo, je stopil k radiu ter govoril dve minuti za Ameriko. Učenjakova žena je bila s štirimi otroki poleg moža. Nosila je belo obleko in ni kazala prav nobene razburjenosti. Tri Piccardove hčerke so bile oblečene v rdeče obleke, sin pa je imel na sebi modre hlače in jopico.

Otroci so z velikim zanimanjem motrili očetu balon in jedli sadje, ki ga jim je dal oče iz preostanka zaloge za polet. Tik preden se je Piccard vkrcal v gondolo, se je umaknil s svojo družino v lopo na letališču ter se pristrčno poslovil od vsakega posebej. Žena je imela solzne oči, otroci pa so bili napol zaspani.

Prosorjev asistent Cosyns je hodil okoli balona v plavih hlačah in z zavihanimi rokavi. Okrog vratu je imel ovito sivo ruto. Prvi je zlezal v gondolo dr. Cosyns. Bilo je točno 4. ura 50 minut. Pozneje se mu je pridružil Piccard. Nosil je v rokah zavoj turistovske obleke za primer, da bi ga zaneslo kam v gore kakor lani.

Preden je dal povelje za start, je Piccard še enkrat objel ženo in otroke. Policijski

Rehabilitirani falzifikator

Iz Budimpešte poročajo zanimivo vest. Nadossy, bivši policijski ravnatelj v Budimpešti in šef madžarske varnostne službe, ki ga je afera ponarejenih bankovcev ob enem s princem Windischgrätzom močno kompromitirala v mednarodni javnosti, se pojavlja v novi vlogi. Madžarska ministrstva že delj časa snujejo načrt domače filmske proizvodnje. Tvornico »Hunna«, ki naj bi se osnovala z izključno madžarskim kapitalom, bo subvencionirala tudi država. In to podjetje si je izbralo Nadossyja za svojega vodjo.

Glavnica za madžarsko filmsko produkcijo so dali na razpolago budimpeštanski mogotci, med katerimi je več članov vlade in oseb, ki jim stoji zelo blizu. Interesno je tudi, kako opravičujejo izvolitve Nadossyja za ravnatelja podjetja. Pravijo, da je »reprezentativna osebnost«. Nadossy pa izjavlja, da se bo energično poprijel dela, kajti »denarja imamo ko topleče«. Madžarski filmi bodo seveda propagandnega značaja in bodo zategadelj imeli štirjezično besedilo: madžarsko, nemško, francosko in angleško.

Onemogle štoklje

Lani je na povratku iz severne Evrope v južne kraje poginilo nebroj lastovk, letos pa poročajo, da se ista usoda obeta štokljam. Iz Moravske in Poljske Ostrave namreč javljajo, da v ondodnih krajih dobesedno pokrivajo stoječe vode in mlake štoklje in štokljiči, ki so med poletom onemogli ter zaradi izčrpanosti padli v vodo. Ni dvoma, da so bile uboge ptice več dni na poti, kjer so zaradi pomanjkanja hrane popolnoma onemogle. Dobri ljudje so se ponekod štoklji uemili ter so jih z vozi pripeljali v posebna zbirališča, kjer so jih najprej nasitili z žabami in črvi. Po nekaj dneh takšnega pitja si je večji del ptic onemogel in del štoklji se je okrepan dvignil v zrak ter veselo odletel v novo domovino.

Brez cvetlic ni življenja

Klosterneuburški vrtnar Adolf Nihlik je nedavno izvršil samomor v zelo tragičnih okoliščinah. Zaradi slabih časov je začel v dolgove in denarne težave. Da se reši nadlegovanja s strani upnikov, je moral prodati svoje krasne vrtnarje in cvetličnjake. Nato se je oblekel v najlepšo obleko ter se obesil na češnjevo drevo. Žraven njega so našli listek z napisom: »Izvršil sem samomor, ker nisem mogel živeti brez svojih cvetlic.«

Lindberghova žena — drugič mati

Ana Lindbergh roj. Morrow

Je povila zmagovalcu oceana v Hopewellu drugega sina

Don Quijote na realnih tleh

Listi so pravkar polni navdušenih vesti, da je prof. Piccard srečno zaključil svoj drugi polet v stratosfero in to še z veliko večjim uspehom nego prvič.

Ko se je pripravil na prvi polet z balonom, je bilo od vsepovsod slišati besede samomor, don Quijote. Ko se je ta polet končal, so »dona Quijote« proglasili za zmagovalca stratosfere. Uspeh opravičuje vse. In beseda stratosfera, ki jo je bilo dobiti doslej le v znanstvenih leksikonih, je postala tako rekoč splošna last, še vedno si večina pod to besedo ne more predstavljati nič pravega, kakor ne ve, kaj so to atomska jedra, elektroni, nevtroni, žarki gama, kozmični žarki itd. Množico zanima pač vedno v prvi vrsti pustolovščina in fantastičnost, v drugi vrsti sport in rekord, znanstveno zanimanje se poraja čisto nazadnje, a v tem primeru se mora poroditi, kajti prof. Piccard je v prvi vrsti znanstvenik, ki je svoje življenje tvegval za veliko idejo in ne za rekord. Je eden tistih znanstvenikov, ki združujejo v sebi raziskovalni in delavni duh. Ni se bavil leta in leta s pripravami za polet v stratosfero zato da bi nazadnje pustil odleteti drugemu, namestu, da bi letel sam. Tudi drugega poleta ni prepustil drugemu, ker hoče sam voditi vse znanstveno delo — in ker noče slišati očitka, da je svoje sodelavce v odločilnem trenutku ostavil na cedilu. In tako ne bo miroval in se skrivati še v bodoče, kajti že je podal izjavo, da

Pont du Gard v nevarnosti

Med Avignonom in Nimesom v južni Franciji se dvigajo ponosni ostanki ene najlepših rimskih zgradb: ostanki slavnega vodovoda, ki ga je dal zgraditi cesar Avgust iz obsekanega kamna brez vsake vezilne snovi, ometa ali apna. Vendar je vodovod brez posebne škode prenesel vplive stoletij posebno nad sotesko reke Gard, nad katero se boči kakor trinadstropen most. Spodnje nadstropje ima šest lokov, srednje enajst, najvišje pa šest in trideset. Pred daljšim časom so začeli akvedukt uporabljati res kot most in teški tovorni vozovi drdrazo neprestano preko njega ter ga stresajo do temelja. Zgradba, ki ni bila temu namenjena, začneja kazati sedaj očitne znake razpada. Že se ločujejo posamezni kvadri od nje in padajo v sotesko, inženjerji pa so izjavili, da ne bo dolgo trajalo in se bo vse skup zrušilo. To bi bila velika umetniška in historična izguba, zato se sliši čedalje več glasov, da bi uporabo akvedukta za most oblasti prepovedale.

Usoden padež z vrvi

V Schwetzingenu se je primerila nenavadna umetnostna nesreča. Pri poslovnih predstavah artistovske družine Frank se je zaradi neke materialne napake zrušil oder. Na 12 m visoko položeni vrvi visoci štirje artisti so padli na tla. Paglaver artistov Frank je bil le lahko poškodovan, tem huje pa so bili ranjeni ostali trije artisti, Frankova 12 letna hči Ingeborg, 11 letni sin Horst in artistovski vajenec Neuner. Vsak izmed trojice je obložen v mlaki krvi. Odpeljali so jih v bolnišnico, kjer sta Frankova hči in sin kmalu umrli, dočim se Neuner še bori s smrtjo.

misli na tretji polet v ozemlje magnetnega severnega tečaja...

Don Quijote in malo fantasta, toda don Quijote, ki ima trden smoter pred seboj in ga skuša doseči z vsemi smotnimi sredstvi. Ko prvi polet ni dal tistega znanstvenega uspeha, kakršnega je pričakoval, se je tolažil s tem, da je tehniko opogumil za gradnjo letal, ki bodo premagovala razdalje s pomočjo stratosfere. Takšno letalo danes res ni več utopija, saj je dokazal s svojim, celo nevedljivim balonom, da so poleti po stratosferi izvedljivi in dovolj varni. V tem pogledu ni prof. Piccard noben fantasta. Bolj fantastično zveni njegovo naziranje, da nastajajo kozmični žarki po radioaktivnem razpadanju vodik in da se bodo dale neznanske energije, ki se spoenajo pri tem, morda tehnično izkoristiti.

A tudi če je fantasta, tedaj je, kakor rečeno, eden tistih, ki kažejo v pripravah za svoje dejanje najstrožjo točnost in znanstveno skrb. Ko se je prvič pripravil na polet, so govorili strokovnjaki o možnosti, da bi se plašč njegovega balona razpočil in o vsakovrstnih drugih nevarnostih. Ljudje, ki poznajo drznega učenjaka, pa niso imeli teh skrbi, ker vedo, da družbi z drznostjo največjo opreznost in skrb. Imel je celo pogum, da se ni oziral na zasmeh ljudi, ki so hoteli v njegovem poletu iskati rekordistično dejanje in niso razumeli, zakaj ta polet odlašal. Odlasla pa ga je preprosto zato, ker vreme ni bilo ugodno in ni hotel brez potrebe izpostavljati svojega življenja nevarnosti. Ta moralni pogum je treba ceniti še višje nego zgolj fizični trud.

ANEKDOTA

Noel Coward, znani pisatelj, je srečal igralko Diano Mannersovo. »Nu, mister Coward«, je rekla Diana, »napisali ste »Intimnost« — stvar ni zelo komična.« — »In vi«, je dejal Coward, »ste igrali Mado. no v »Čudežne« zelo komično!«

»Za Boga, kaj pa delaš tukaj v akvariju?«
»Oprost, prijatelj, mislil sem, da je to tvoja kopečnica!«

Michel Zévaco:

Pardailanov sin

Zgodovinski roman.

Ali zmislili so se in jeli v krčmah, ki so jih obiskovali, prisediti k igriškim muzam. In ker so se sami šteli za poštenjake, se jim je nehote zdelo, da so se z njimi vred izpreobrili tudi drugi pariski lopovi. Nihče izmed njih se ni spomnil in pogledal soigralcem na prste.

Nekega večera so naleteli na trojico prekanjenih sleparjev. Niti ure ni trajalo, pa so izgubili vse do zadnjega beliča. Kakor psi so morali pobegniti iz krčme, kriveč se pod udarci krčmarjeve gorjače, zakaj soigralci so bili kakor kafr izginili s svojim plenom in naši znanci niso imeli s čim plačati računa.

To je bilo zanje strašen udarec. Prejšnje čase bi si bili hitro pomagali. Postavili bi se bili vsak za svoj vogal na prežo, in škoda bi bila brez popravljena. Zdaj, ko so bili poštenjaki, je pa pomenila izguba črna beda — prav tisto bedo in stradanje, ki ga je bil glavar tako preroško napovedal.

Prodali so dragoceno orožje in bogato opravo, ki jim jo je bil kupil Concini. Ohranili so samo svoje dobre rapirje in obleke, ki so jih imeli na sebi. Na srečo so bile te obleke iz dobrega sukna in še nalne nove, tako da so ostali slej ko prej spodobni na pogled.

Tistih nekaj srebrnjakov izkupička iz te prodaje je trajalo ob skopi varčnosti kak teden dni. Jehan, ki jih je videval zmerom

122

lepo napravljene in brezskrbne, ni niti slutil njihove stiske; sami mu je pa ne bi bili povedali za nič na svetu.

Bilo je ob šestih popoldne. Žarko sonce prvih junijevih dni je oblivalo Pariz s svojo bleščečo svetlobo. Kamorkoli si se ozrl, povsod je vse kar igralo od življenjske radosti.

Tisti dan so si bili Carcagne, Escargasse in Gringaille zategnili pasove. Bralec bo rad priznal, da je tako kosilo prepričilo za odraslega človeka. Klatili so se po ulicah velikega mesta ter vihali mosove, vlekli na uho in oprezali na vse strani, češ, kje in kako bi ujeli priliko, da si utolažijo lakoto s tečnejšo hrano.

Zanašali so se na slučaj; a sreča jim očividno ni bila naklonjena. Ko so prišli do Trahoirskega križišča, so nehote zavili v ulico Arbre-Sec in krenili proti reki.

A tisti mah se je Carcagne udaril s pestjo po glavi in zavpil: »Že vem!»

»Kaj veš?« sta trepetaje vzkliknili tovariša.

»Način, kako se najemo, ne da bi nam bilo treba plačati; morda celo možnost, da si kar za nekaj časa zagotovimo vsakdanji kruh... Hitro, tovariši, stopita mi v to zagato in ne ganita se nikamor, dokler vaju ne pokličem.«

To je bilo pred hišo gospe Colline Colle. Carcagne jo je bil spoznal za šipami njenega okna in se spomnil starkinih nedavnih vabljivih namigov.

Odkar so bili ugrabili Bertille, je vrla žena največ ždela pri oknu. Bila je silo trdozračna in se ni in ni mogla odreči upanju, da se s to nesrečo na kak način okoristi.

Iskala je Varena. A kraljev zaupnik se je skrival doma. Ni

se mogel pripraviti, da bi pokazal ljudem brazgotino na svojem obrazu, ki je bila toli podobna udarcu z bičem. Ko je Colline Colle izprevidela, da ga ne more nikjer dobiti, je naslonila svoj up na Carcagne.

A mladega človeka ni bilo od nikoder na izpregled. Šele zdaj, prav v trenutku, ko je že obupavala, ga je mahoma zagledala stoječega pred njeno hišo. Brez pomisleka je odprla okno in ga poklicala, ne meneč se za dolžno sramežljivost. To nepričakovano svidenje je razsvetlilo Carcagne kakor žarek milosti božje.

Tudi Gringaille in Escargasse sta spoznala starko. Uganila sta Carcagnevo misel in upanje se je oglasilo v njunih srcih. Postavila sta se v zagato, tik za vogal, trdno odločena, da se ne ganeta, dokler ju Carcagne ne pokliče.

Colline Colle je odprla vrata prav tisti mah, ko se je Carcagne veličastno vzpel po stopnicah. Stopil je v svetlobo — s tem mislimo kuhinjo, ki je bila hkratu obednica. Ko sta bila sama med štirimi stenami in gledala drug drugemu v obraz, se je zazdela starki prav, da pobesi oči in se naredi, kakor da bi ji bilo nerodno. Carcagne je spoznal, da mora ziniti kaj galantnega in si najprej osvojiti žensko naklonjenost.

»Lepa gospa,« je dejal, »odkar sem vas prvič videl, hodim po svetu kakor človek brez srca: pozabil sem ga tukaj, pri vas. Pa nikar ne mislite, da prihajam potri. Če ste ga našli, kar obdržite ga... A za Boga vas prosim, dajte mi svoje srce v zameno, če ne, mi je umreti. Saj vidite, kako ginevam od hrepenenja!«

To reki si je zavojevalsko privihal brke, zakaj poklon se mu je zdel tako spreten, da ni dvomil o popolnem uspehu.

Iz življenja na deželi

BLED. V nedeljo priredi Sokolska župa Kranj v Grajskem kopališču plavalne tekme. Dosedaj je prijavljenih že nad 40 tekmovalcev iz raznih župnih društev. Te vrste tekem Sokolstvo od sedaj ni prirejal, zato vlada tem večje zanimanje za novo športno panogo, katero je vpeljal Sokolstvo v svoj sestav. Po plavalni tekmi se bodo vršili skoki izven konkurence. Začetek tekmovalstva bo ob 9. dopoldne. Ob priliki tekem priredi domače društvo zvečer v Sokolskem domu plesni venček.

BOH. BISTRICA. Dne 30. julija je priredil Sokol v svojem domu prisrčen družabni večer v čast slave I. planinskega pehotnega polka. Zbrane oficirje s polkovnikom g. Radovičem na čelu in njihove soproje je pozdravil društveni prosvetar br. Metod Požar. Pozdravu je sledila narodna himna, nakar so se vrstile deklamacije, teledvadne in pevske točke vojaštva in Sokolov. Vojaki so naposled uprizarili Nušičevo enodeljanko »Analifabet«. Ves večer je bil nekaka generalna za slavo, ki jo je polk slavil v ponedeljek dne 1. t. m. v svojem taborišču in katere so se na povabilo gospoda polkovnika udeležili zastopniki uradov in obilo prebivalstva.

ČRNA PRI PREVALJAH. Črna stoji v najvišjem idiličnem koncu Mežiske doline in je pripraven kraj za letovišanje. Turistom je kraj že kolikor toliko znan. Žal pa je kraj premalo znan letoviščarjem, kar pa bo boljše z zgradbo modernega letnega kopališča. Olepševalno in tujsko-prometno društvo si je pred enim letom nadelo nalogo, da zgradi v Črni letno kopališče. Društvo pa je pri tem naletelo v sedanjih hudih barih zaradi nezanimanja občanov. Ljudi na velike težkoče. Iz te situacije pa je pomagal krajevni odbor Rdečega krža v Črni pod vodstvom agilnega banovinskega in rudniškega zdravnika dr. Ranskega. G. doktor se posebno trudi za povzgojo kraja v zdravstvenem oziru, saj je bila pred leti razširjena bolnica v Črni po neigavih načrtih v prav moderni zavod. Pri njegovem delu ga podpira priljubljena ga. zdravnica dr. Ransak-Stuhčeva. Zaradi težkoče v denarnem prometu je zgraditev letnega kopališča zakasnela in bosta v nedeljo 21. tega meseca ob vrnitvi turistov s slovesnosti na Peci ob 16. slovesna blagoslovitev in otvoritev kopališča s sodelovanjem rudniške godbe pod vodstvom g. Skofje. Črna z okolico ne zaostaja za lepo Gorenjsko in Logarsko dolino. Po zaslugi župana g. Geršaka Ivana, gostilničarja v Črni, je zgradila občina lani velik moderen vodovod. V kraju delujejo številna društva. Gostila s precej udobno urejenimi tujskimi sobami imamo devt. Za razsvetljavo pa skrbi elektrarna posestnika in gostilničarja g. Hobla. Tudi več lepo urejenih trgovin je pri nas. Turisti in izletniki se prosijo, da posetijo našo prireditel.

DOLNJSKE TOPLICE. V nedeljo je sreski podnabek g. Krajšek pripel sedem zaslužnih gasilcev zlate odnosno srebrne kolajne za 40 do 50 in 25letno delovanje pri gasilstvu. Slavje se je izvršilo na kopališkem trgu na slovesen način. Pri tej priliki je gasilno društvo tudi izročilo lani izvoljenima častnima članoma gg. Martinu Matku, šolskemu upravitelju v p. v Novem mestu, in šolskemu upravitelju Dragotinu Gregorcu častni diplom. Po oficijelnem delu se je vršila na vrtu g. Milana Zupanca zabava, ki pa jo je prekinil okoli 11. ure požar za Gornjem Gradšču. Ker je bil to že tretji zaporedni požar ob priliki gasilskih zabavnih prireditev, je ljudstvo precej preplašeno. Širijo se alarmantne vesti o nekaj pismih, da bo ob priliki gasilske zabave v bližnjem Podturu 21. t. m. gorelo na štirih krajih ter da mora pogoreti »Tomažev« in »Kuzotovec«. Dobro bi bilo, da se širitelj razburljivih vesti izsledijo in občutno kaznujejo. Silna vročina ovira rast rastlin in se že dela občutna škoda na sicer zelo lepo kadočem polju. Zlasti mnogo trpi ajda in repa. Če ne bo kmalu dežja, bo trpelo tudi čebelarstvo, ker ne bo dobre ajdove paše.

POLJČANE. V sredo se je vršil v pekelski šoli selanek pripravljalega odbora za ustanovitev strelske družine. Za začasnega predsednika je bil izvoljen učitelj g. Alojzij Živko. Na razpolago je kar troje strelišč. Sklenilo se je, da bo ustanovni občni zbor že v nedeljo 21. t. m. ob pol 11. na vrtu Baumannovega hotela v Peklu. Vabljeni! — Umrla je v sredo ponoči po dolgotrajnem trpljenju ga. Jesenikova, soproga upokojenca železničarja. Pokojnica je bila skoro dve leti priklenjena na posteljo zaradi raka. Slednjič jo je Bog odrešil trpljenja. Naj v miru počiva!

RAKEK. Vpisovanje v vse razrede bo 1. in 2. septembra vsakrat od 8. do 12. V prvi razred se sprejmejo učenci, ki so dovršili 4. šolsko leto osnovne šole brez slabe ocene in ki nimajo več kakor 14 let. Ti morajo prinesiti s seboj šolske izkaze in krstne liste. Vsak dobi pri vpisu vpisnico, ki jo kolkuje s kolkom za 5 Din, poleg tega pa plača 20 Din za zdravstveni fond. Ponavljalni (popravni) izpiti bodo 31. t. m. in 1. septembra ob 8. Završni izpiti bodo 31. t. m. ob 8. Privatni izpiti bodo 2. septem-

bra ob 8. Vse ostalo bo razglašeno na šolski deski.

RIBNICA NA POHORJU. V nedeljo 14. t. m. je priredil Sokol redni letni nastop, ki je uspel prav dobro. Na letnem telovadišču v Josipdolu se je zbral precej domačega ljudstva. Žal smo pozrešali mnogo takih, katerim bi tudi sedanjí kritični položaj dopuščal doprinesiti svoj prispevek, zlasti ker nastop ni bil vezan z veselicom, temveč se je v šotoru dobivala je brezalkoholna pijača z prizgiki. Taj h gostov razen članov in članic Sokola iz Vuhreda—Morenbrega nismo imeli. T. čani so se zlasti v odbojki imenito odrezali. Tudi domači člani, članice, naraščaj in deca so pokazali lep napredek. Društvo se je priditvijo v moralnem in gnotnem oziru prav zadovoljno. — Zvečer smo imeli v Ribnici lep užitek. Iz Krivčeve verande smo opazovali pozno v noč umetno razsvetljavo na Mariborskem otoku, prireano ob priliki Mariborskega tedna. — Letoviščarjev imamo kljub slabim gospodarskim razmeram precej. Z vsem so zadovoljni, s krajem, z vremenom in tudi vročino bi laže prenašali, če bi bili že postavljeni kopališče. Upajmo, da bo možgno v prihodnjem letu storiti Olepševalnemu društvu to, česar letošnja kriza ni dopustila.

REČICA PRI LASKEM. Dne 7. t. m. se je pri nas vršila slovesnost otvoritve in blagoslovitve Gasilskega doma, ki ga je zgradilo s pomočjo občanov domače gasilno društvo. To društvo se je osnovalo 1. 1926. ter si je v tem času nabavilo najmodernejšo gasilno orodje in pa izvrstno brizgalno motoriko, razen tega pa zgradilo lep Gasilski dom. Za vse to delo zaslužita društvo in predvsem društveno vodstvo najlepšo zahvalo. Na dan proslave so se zbrali pri nas različni deputacije gasilnih društev z našim republikom trboveljske gasilske župe g. Gučkom na čelu, županom občine Sv. Kristofa g. Terbovcem Josipom in tajnikom g. Vavpotičem, ki je v imenu občine pozdravil občane, delegacije in goste, se zahvalil gasilem za vztrajno delo ter jih s svojim jednatim govorom vzdolbal k nadaljnjemu složnemu delu. Za njegov govor se je zahvalil načelnik trboveljske gasilske župe, razložil pomen gasilstva ter občinstvo pozival tudi k delu za krajla in domovino. Najlepša hvala dekani g. dr. Krulcu iz Laškega za njegov krasen govor in blagoslovitev doma, dalje našim kumom in kumicam, domačemu županu g. Terbovcu in njegovim soprogi kakor tudi g. Rebozu in njegovim sorodni.

SREDIŠČE OB DRAVI. Preteklo nedeljo je imela kmetska mladina tretji, praznik svojega dela. Popoldne ob 15. so se zbrali pred Sokolskim domom kesc: in grabljice in odšli s sokolsko godbo na travnik tov. Klobučarja na Grabah. Sprajda je jahalo 7 kmečkih fantov z veliko, ponosno vihrajočo jugoslovensko zastavo na čelu. Na travniku je pozdravil zbrane udeležence, predvsem zvezinega odposlanca dr. Rosina iz Maribora in Društvo kmečkih fantov in deklet od Sv. Boženka, predsednik domačega društva tov. Ivo Šavora. Poudaril je, da se mora kmet v času, ko ga je velekapitalizem potisnil v stran, še bolj okleniti svoje zemlje in se dati vsega nje obdelovanju. Dr. Rosina se je spomnil obletnice Krškega polja: »Pred več ko 300 leti so dali tisoči kmetov kri za svojo idejo. Kmetijski pokret je pogljal globe, neizgrajljive korenine in bo dal obliko bodočemu slovenskemu življenju. Mi smo tisti, ki smo vsa leta obstanka naše države hodili morde edini pravo pot. V zemlji je nekaj zakramentalnega, polje, travnik, gorica so naša religija. Kakor Herakleji ni mogel premagati Gedeona, dokler se je dotikal zemlje, tako tudi kmet ne bo nič premagal, dokler se bo držal svoje zemlje. Društva kmečkih fantov in deklet so ona, na katerih je regeneracija. V tem imenu vas pozdravljam! Nato je nastopilo 13 koscev-tekmovalcev. Vsak je moral pokositi po 4 m širok pas travnika v dolžini 30 m. Nekateri so pokazali veliko spretnost, bilo pa jih je tudi nekaj, ki so po obratu močno zaostali in s tem vzvzivali obilo vedrega smeha. Ko se je sprevod vrnil v trg, so kolezarji na 200 m dolgi progi skušali pokazati, kaj je poljiza vznanj. Cilj je bil pred Sokolskim domom, kjer je odbornik razglasil izid tekme in uspeh kolezarjev. Iz tekme koscev je izšel kot zmagovalac Raul Jakob s 16 točkami in si tako znova priboril naslov pr. vaka Drugi je bil Kocijan Lojze s 15 točkami, potem Snajder Franc in Puklavac Miroslav s 13, oba od Sv. Boženka, ter Hrčič Matija s 11 točkami. Bili so nagrajeni s kosmi. Zmagovalca v polji vožnji Čurina Martina je razveselil velik polž iz krucha. Zvečer so člani društva igrali v Sokolskem domu dve komediji—enodeljanki: »Ljubosumnost«. V prvi se je odlikoval Pajek Edvard kot dr. Deželčič, pa tudi Marja Križarjeva Penike Veselkove in Pavlinja, ki nene sestre Otilije sta bili prepričevalni. Veselko Jož kot Bukovec je bil zares ljubosumen, za kar gre hvala tudi obema

Prosta vožnja na lipski velesejem
Jesenski velesejem 1932 na Lipskem

Podrobnejša pojasnila pri glavnih potovnih pisarnah in pri uradnem zastopniku:

ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA, Dvořakova ulica 3/II.
Poštni predal 128.

Vzorčni sejem od 28. avgusta do vključno 1. septembra. Sejem za tkanine (textilije) do 31. avgusta. Sejem za stavbarstvo, gospodinjstvo in promet od 28. avgusta do vključno 1. septembra

Iz Slovenigrada

sg— Smrt stare meščanke. Po daljši bolezni je umrla ga. Josipina Steinhauerjeva. Pokojna je bila med najstarejšimi meščankami. Naj počiva v miru!

sg— Poškodbe pri delu. Voznika Plaza Franca, ki je bil zaposlen z vožnjo hlo dov, je zadela os in mu hudo poškodovala levo nogo. Anžlak Franc, dinar pri postestniku Podlesniku v Legnu, se je s koso vrezal v desno roko in si zadal hujšo poškodbo. Oba sta bila prepeljana v tukajšnje bolnico.

sg— Gnusen zločin. Štiridesetletni tesarski delavec Alajz M. se je izpozabil nad 7-letno deklico. Otrok je tako poškodovan, da je moral poiskati pomoči v tukajšnji bolnici. Zverinski zločinec je bil aretiran in izročen sodišču.

Iz Šoštanj

sg— Blagoslovitev Gasilskega doma. Gasilsko društvo v Gaberku, ki je bilo lani ustanovljeno in šteje danes 32 članov, otvorilo v nedeljo 21. t. m. Gasilski dom. Stavbni prostor in ves gradbeni material so darovali vaščani, postavili so pa dom edinole s prostovoljni mku lukom. Dopoldne bo pred domom maša in blagoslovitev, popoldne pa veselica v prid novemu domu. Vabljeni!

Zdravnik

dr. Davorin Kolšek

zaradi odsotnosti v študijske svrhe od 21. do 31. avgusta
ne bo ordiniral.

Stenice in golazen

pokončava s cianikovicnim plinom najsigurnejše Obl. konc. zavod za pokončevanje mrčesa Ljubljana, Dunajska cesta 1a-IV.

KRUŠNO MOKO

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana
Stari trg št. 32.
180

Lep naj bo Vaš dom!

Slikanje in pleskanje izvršuje najsolidnejše in po najnižjih cenah tvrdka

IVAN KOŠAK, LJUBLJANA

Rimska cesta št. 23 249

Pozor gostilničarji in hotelirji!

Zelo fina original. štajerska VINA Vam nudi po najnižjih cenah

VINARSKA ZADRUGA HALOŽAN

Vino je od najboljših vinogradnikov.

Založnik zadruga I. RAHNE, Moste št. 3
pri Ljubljani. 11058

Enoletni trgovski tečaj

Slovenskega trgovskega društva v Mariboru

Pouk se bo vršil v prostorih državne trgovske akademije v Mariboru, Zrinjskega trg št. 1, I. nadstropje.

Predmeti: knjigovodstvo, trgovsko računstvo, slovenska in nemška korespondenca, nauk o trgovini in meniačah, gospodarski zemljepis, slovenska in nemška stenografija, strojepisje, blagovnanstvo ter nemščina in slovenščina.

Otvoritev tečaja bo dne 9. septembra 1932.

Vpisovanje je dnevno od 9. do 10. ure na Zrinjskega trgu št. 1/I, soba št. 28-a. Sprejemajo se tudi pismene prijave na ravnateljstvo tečaja.

Pazite na naslov:

Enoletni trgovski tečaj Slov. trg. društva v Mariboru,
Zrinjskega trg št. 1/I. 10981

Globoko potrti naznanjamo vsemu sorodstvu, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša srčno dobra mati, sestra, teta in svakinja, gospa

AMALIJA MEŽIK
vd. Pitschmann roj. Kustrin

danes ob 2. uri po krajši in mučni bolezni preminula.
Na njeni zadnji poti od mrtvašnice splošne državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu jo bomo spremili v nedeljo, dne 21. avgusta ob 17. uri.
Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi sv. Jakoba v četrtek, dne 25. avgusta ob 9. uri.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1932. 11069

Edo Pitschmann, višji pristav poštne direkcije, sin; Štefanija Starč in Ida Kafol, sestre; Franjo Kafol, tajnik Kmet. družbe, svaki; in ostalo sorodstvo

